

Διαχρονική Προσέγγιση στην Αρχιτεκτονική του Ελληνικού Χώρου Τυπολογία – Συγκριτική Μορφολογία

Μάθημα 8^ο : ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ (I)
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Μαρία Αρακαδάκη
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

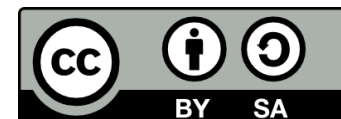

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σκοποί

- Να δοθεί το περίγραμμα της γενικής τυπολογίας του σπιτιού στην αιγαιοπελαγίτικη αρχιτεκτονική παράδοση, σε συγκριτική προσέγγιση με την κατοικία στην ηπειρωτική Ελλάδα

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Θεσ/νίκη, Βρασονά

Έδεσσα, Βαρόσι

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

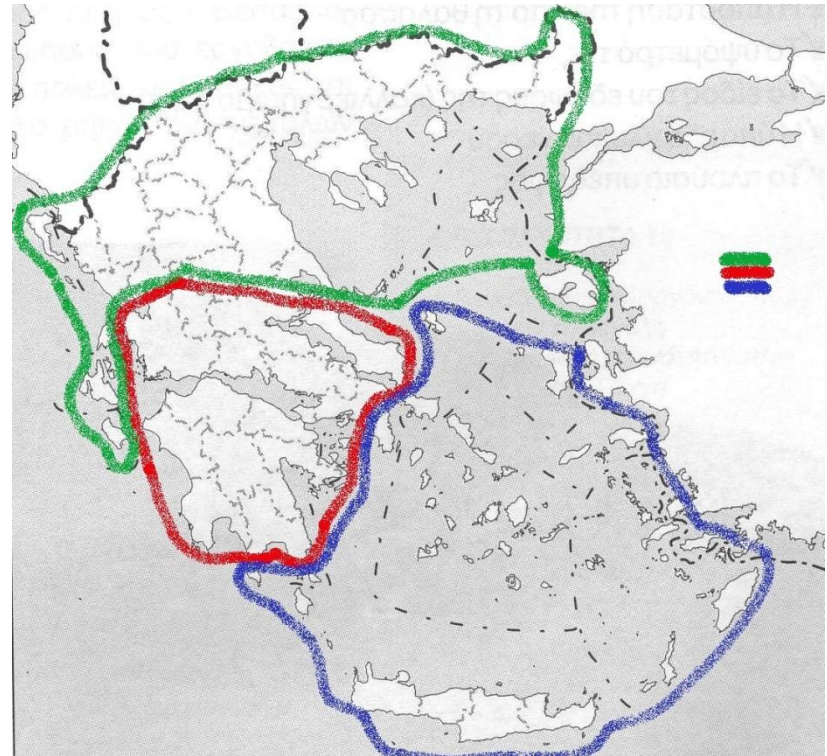

*Παλιός
Παντελεήμονας
Πιερίας, σπίτι
με χαγιάτι*

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ» ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

- Όπως αναφέραμε σε προηγούμενα μαθήματα, ένα μέρος των νησιών του Αιγαίου και του Ιονίου ανήκει στην ίδια **γεωγραφική ζώνη** με τη βόρεια ηπειρωτική χώρα

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ» ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

*Μυτιλήνη, σπίτια
με σαχνισιά*

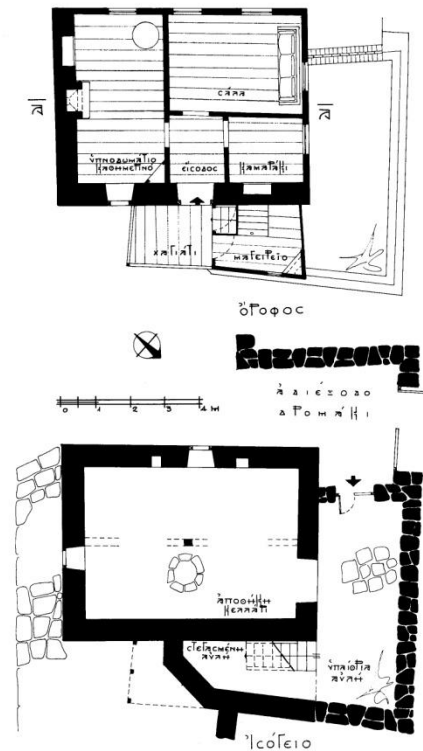
*Ρέθυμνο, Παλιά Πόλη, σπίτι
με κιόσκι*

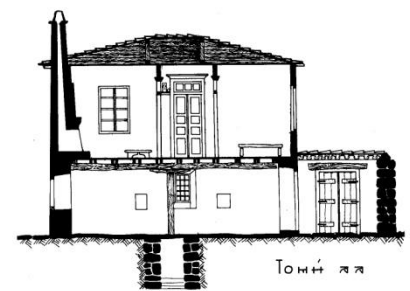
«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ» ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Λέσβος, πυργόσπιτο

Σχ. 5. Τό κατώι και τό άνωί τοϋ σπιτιοϋ τοϋ Παπαδιαμάντη.
Fig. 5. Groundfloor and upper storey of Papadiamantis's house.

Σχ. 6. 'Η τομή τοϋ σπιτιοϋ : εσωτερή σκιαγράφηση.
Fig. 6. Section of the house : inner adumbration.

Σκιάθος, το σπίτι του
Παπαδιαμάντη

«ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΤΙΚΟΙ» ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΣΕ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κυριότερες *αιτίες*
του φαινομένου:

- κλιματολογικές
συνθήκες

Λέσβος, Μόλυβος

«ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΤΙΚΟΙ» ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΣΕ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Λέσβος, Μόλυβος

Κυριότερες *αιτίες*
του φαινομένου:

- κλιματολογικές συνθήκες
- επιρροές του κοντινού ηπειρωτικού χώρου

«ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΤΙΚΟΙ» ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΣΕ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κυριότερες **αιτίες**
του φαινομένου:

- κλιματολογικές συνθήκες
- επιρροές του κοντινού ηπειρωτικού χώρου
- οθωμανικοί οικοδομικοί κανονισμοί

<https://www.flickr.com/photos/markandmari/na/24097472/>

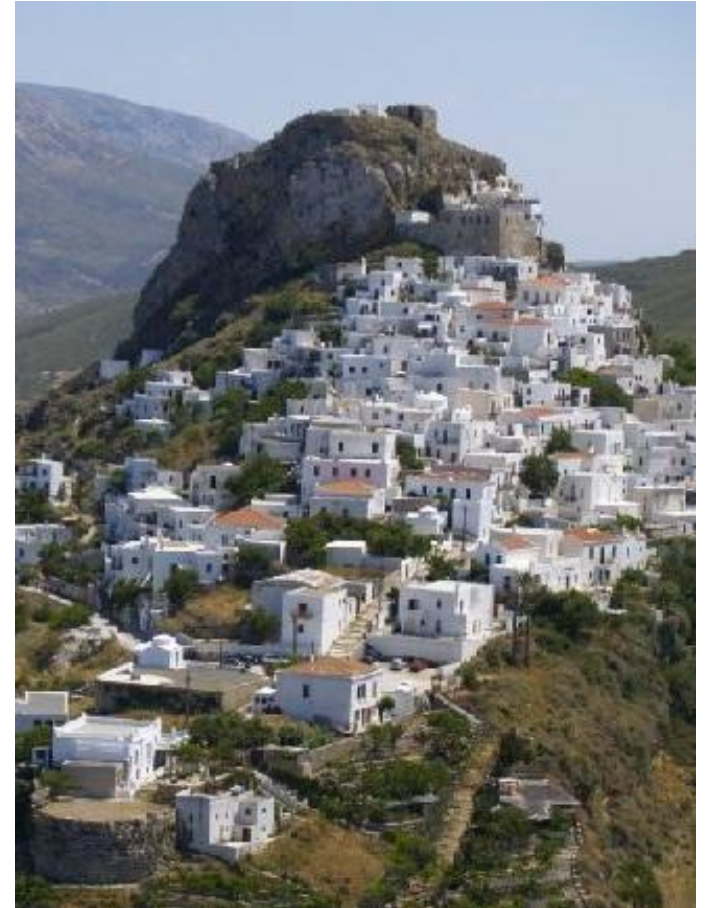
Λέσβος, Μόλυβος

Ο ΤΥΠΙΚΟΣ «ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ» ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Μύκονος, Χώρα

Σκύρος, το Κάστρο

ΒΑΣΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Παγγαίο

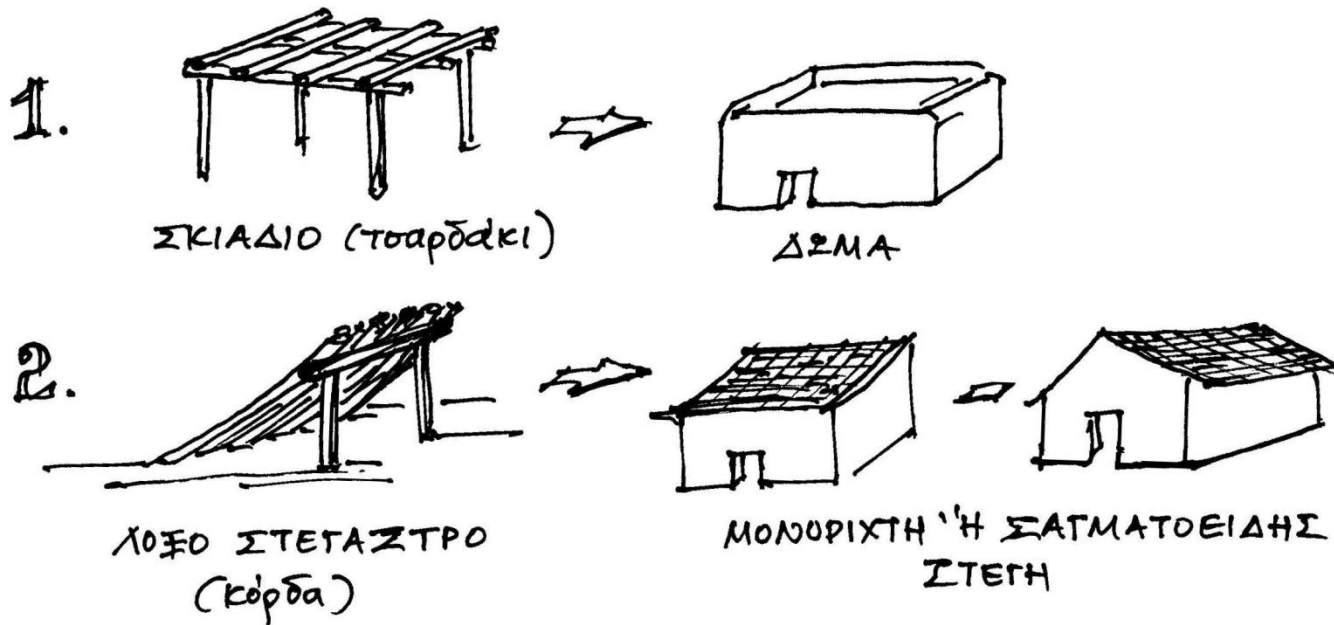
- Ειδοποιός διαφορά μεταξύ του νησιώτικου και του σπιτιού της ηπειρωτικής Ελλάδας:
- η **επίπεδη κάλυψη**

Κρήτη

ΕΠΙΠΕΔΗ & ΕΠΙΚΛΙΝΗΣ ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ - ΕΞΕΛΙΞΗ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΠΕΔΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΣΤΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΩΜΑΤΟΣ

- **Ξηροθερμικές** κλιματολογικές συνθήκες
- **Πενιχρή** αγροτική οικονομία
- Διαθεσιμότητα και περιορισμοί δομικών **υλικών** και **τεχνογνωσίας**
- Οικογενειακές και κοινωνικές **σχέσεις** αλληλεξάρτησης και αλληλοβοήθειας
- **Πολιτιστικοί παράγοντες**: τοπικά κατασκευαστικά ιδιώματα, εμμένουσα παράδοση

ΔΩΜΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣΟΥ

- Επαρκής προστασία του κτίσματος από τις λίγες **βροχές** και τα σπάνια **χιόνια**
- **Θερμομόνωση**
- Καλύτερη συμπεριφορά στους ισχυρούς **ανέμους**

Σκύρος, Κάστρο

ΔΩΜΑ

Η ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ

- **Ελεύθερη συλλογή** των δομικών υλικών από τη φύση
- **Απλοϊκή δομή**, εύκολα εφαρμόσιμη από τους χρήστες με τη βοήθεια συγγενών και φίλων

Κρήτη, οροπέδιο Καθαρού

ΔΩΜΑ

«ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ» ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

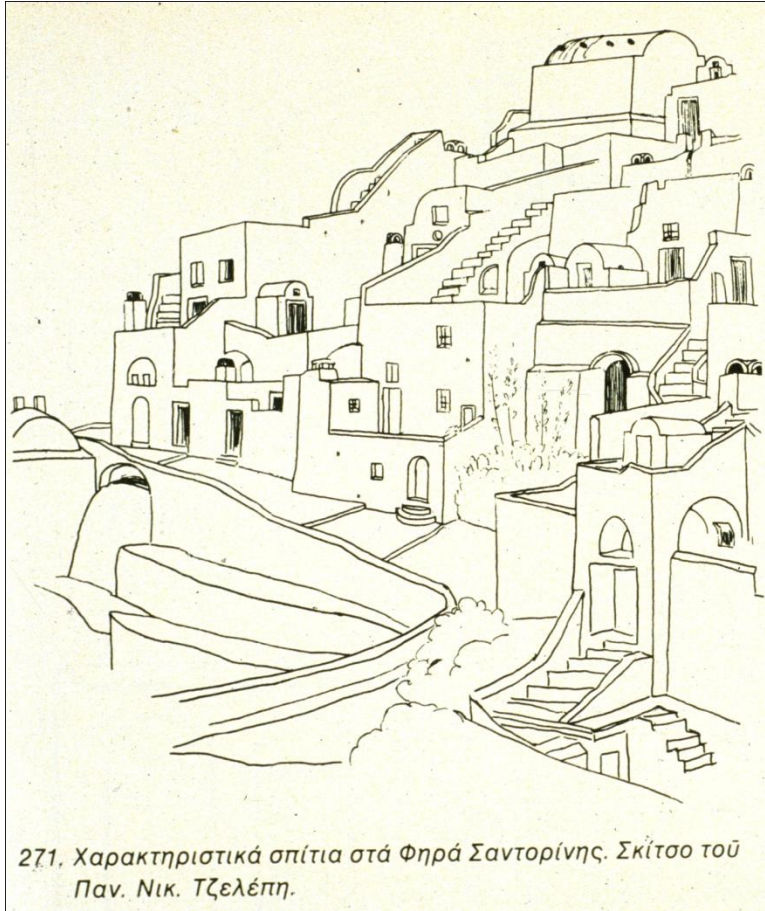
Πάτμος, Χώρα

- Συλλογή του **νερού** της **βροχής** για αποθήκευση σε στέρνες
- Ασφαλής **αποξήρανση** καρπών και αγροτικών προϊόντων
- Αύξηση του μικρού **ωφέλιμου χώρου** της κατοικίας (υπαίθριο καθιστικό και υπνοδωμάτιο το καλοκαίρι)

ΔΩΜΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ «ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ»

271. Χαρακτηριστικά σπίτια στά Φηρά Σαντορίνης. Σκίτσο του Παν. Νικ. Τζελέπη.

- Χρήση του ως **αυλής** για τα υπερκείμενα κτίσματα σε κεκλιμένα εδάφη
- Διευκόλυνση της **προσπέλασης** και κυκλοφορίας σε πυκνοδομημένους οικισμούς

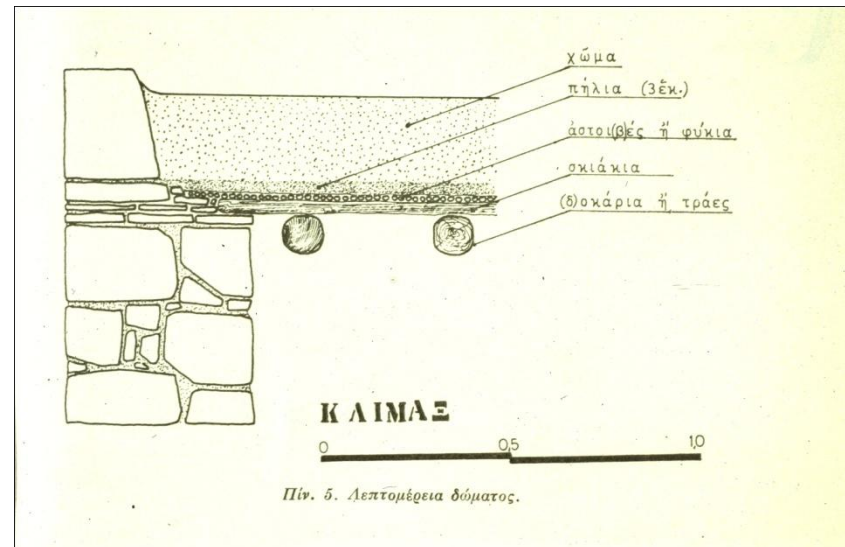

ΔΩΜΑ: ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

I. ΞΥΛΙΝΗ ΕΣΧΑΡΑ

Η εσχάρα γίνεται μονή ή διπλή, αναλόγως

- με το σχήμα της κάτοψης
- ...και τις δυνατότητες της ξυλείας

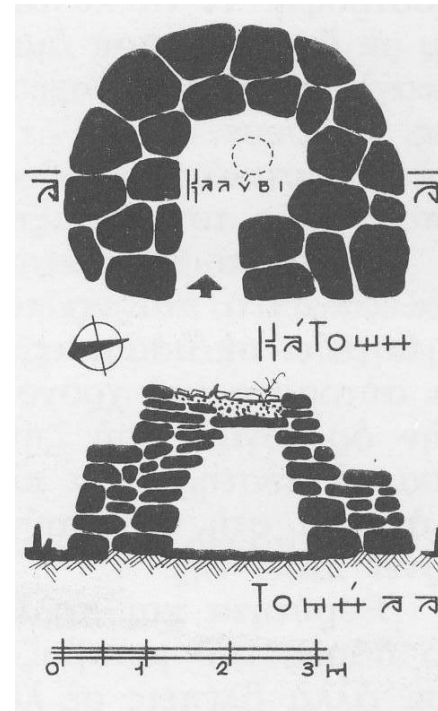
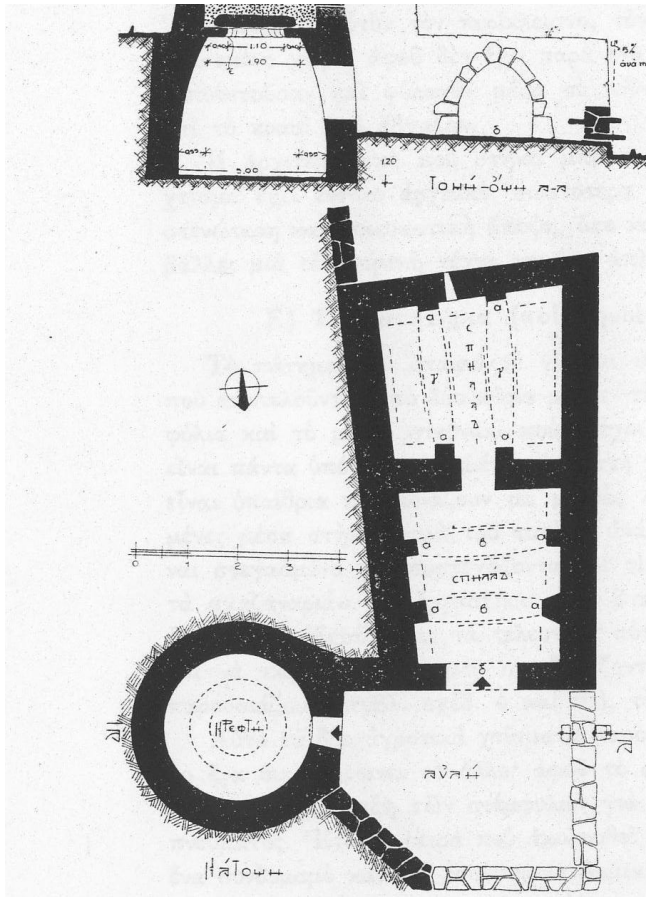

Κάρπαθος, τυπική διάταξη φερόντων στοιχείων

ΔΩΜΑ: ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Ι. ΕΚΦΟΡΙΚΟΣ ΤΡΟΥΛΛΟΣ

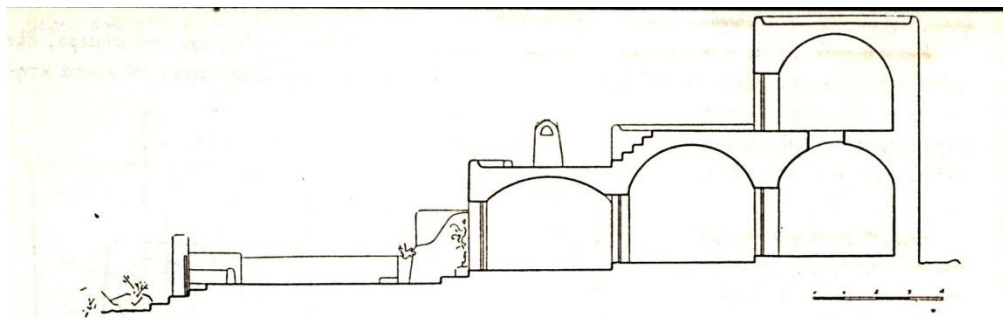
Κρήτη, καλύβι

Νίσυρος, κρεφτή

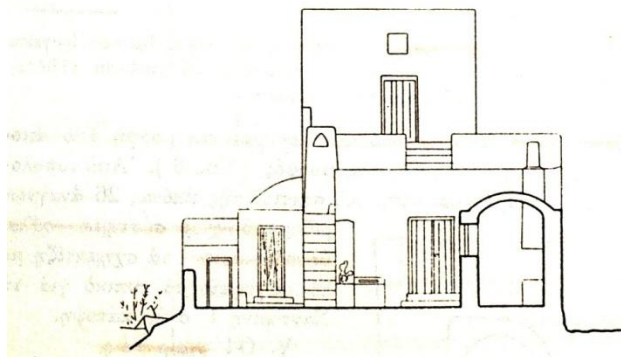

ΔΩΜΑ: ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

III. ΔΡΟΜΙΚΟΣ ΘΟΛΟΣ

Εικ. 24. Τύπος δ. Τομή κατά μήκος του σπιτιού-μύλου των εικόνων 22, 23.
Fig. 24. Type δ. Coupe longitudinale de la maison-moulin des figures 22, 23.

Εικ. 25. Τύπος δ. Τομή και όψη
του σπιτιού-μύλου των εικόνων
22, 23.
Fig. 25. Type δ. Coupe et façade
de la maison-moulin des figures
22, 23.

Σαντορίνη,
διώροφο σπίτι

ΔΩΜΑ

ΣΥΝΗΘΗ ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

- **Ξύλα**
- **Ελαφρά φυτικά υλικά** (καλάμια, φύκια, βούρλα, φρύγανα κ.λπ.)
- **Λίθινες ή ξύλινες πλάκες**
- **Διάφοροι τύποι χώματος**

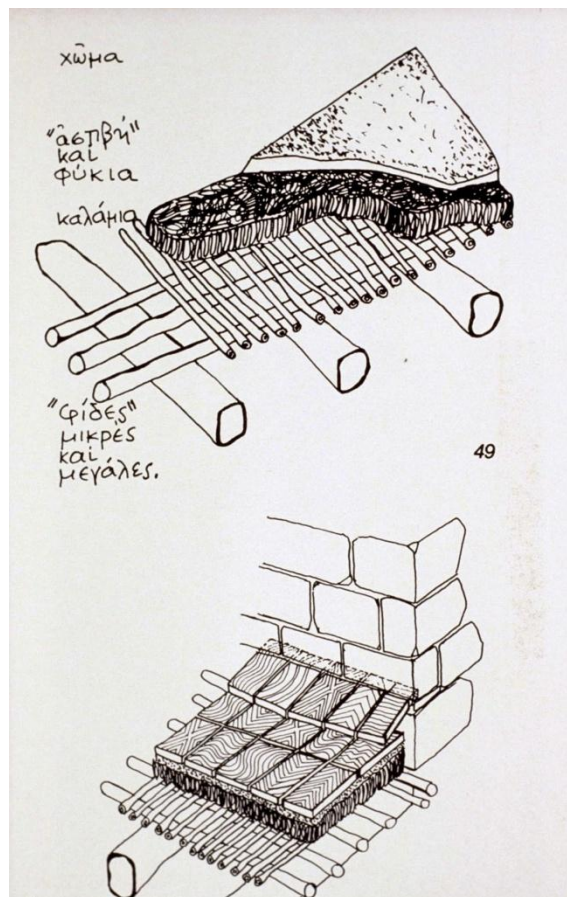

*Κρήτη, αγροτικό τοπίο με
ξερολιθιές (τράφους)*

ΔΩΜΑ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

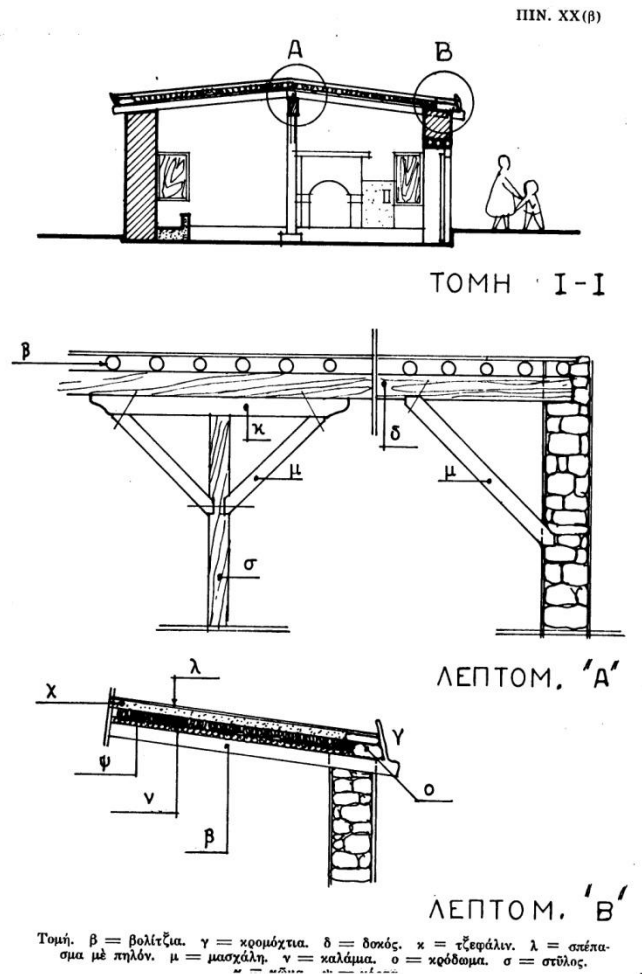

- **Πάτμος:** δώμα τελευταίου ορόφου και δώμα σε *ταρατσάκι*, καλυμμένο με τοπικά πήλινα πλακίδια (κεραμίδια)

ΔΩΜΑ

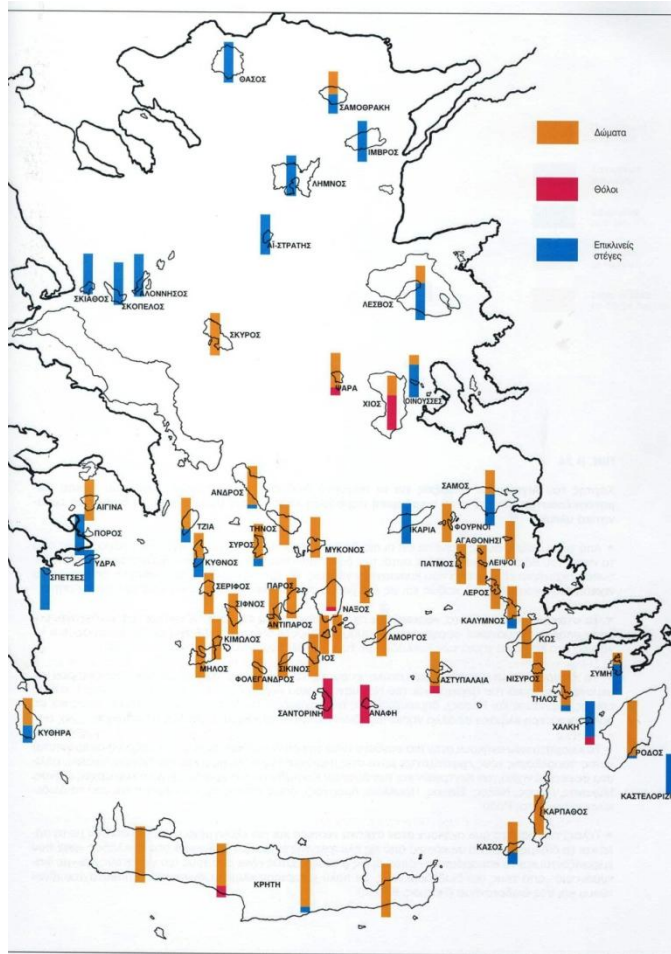
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

- Κατασκευαστικές ιδιαιτερότητες στην **Κύπρο**: διπλή ήπια κλίση, διαμόρφωση γείσων με **κρομόχτια (=ακρομόχθους)**

ΤΥΠΟΙ ΚΑΛΥΨΕΩΝ ΣΤΟΝ ΑΙΓΑΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Γεωγραφική κατανομή

- της **επίπεδης στέγης**,
- της επικλινούς **κεραμοσκέπαστης στέγης** και
- του **θόλου**

ΔΩΜΑ: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

I. ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

- Διαδεδομένο σε:
- **Κυκλάδες** και **Δωδεκάνησα**
- **Κύθηρα**
- **Κρήτη** και **Κύπρο**

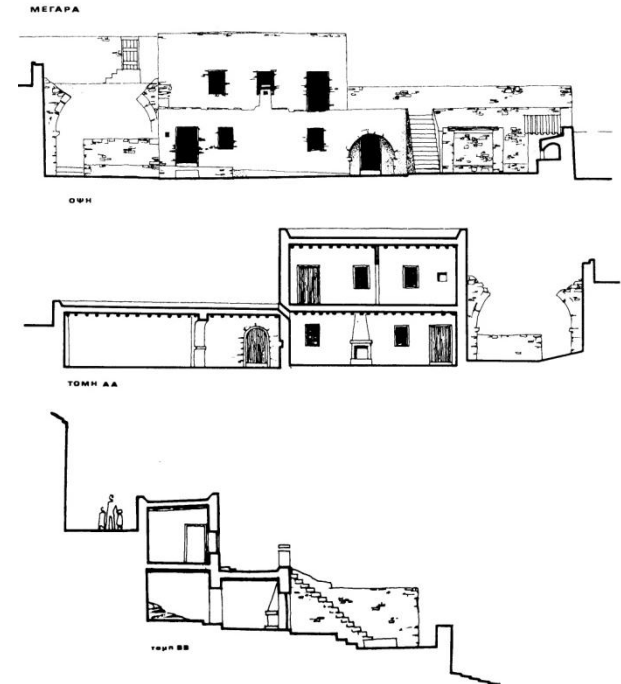

ΔΩΜΑ: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

II. ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Μάνη, Βάθεια

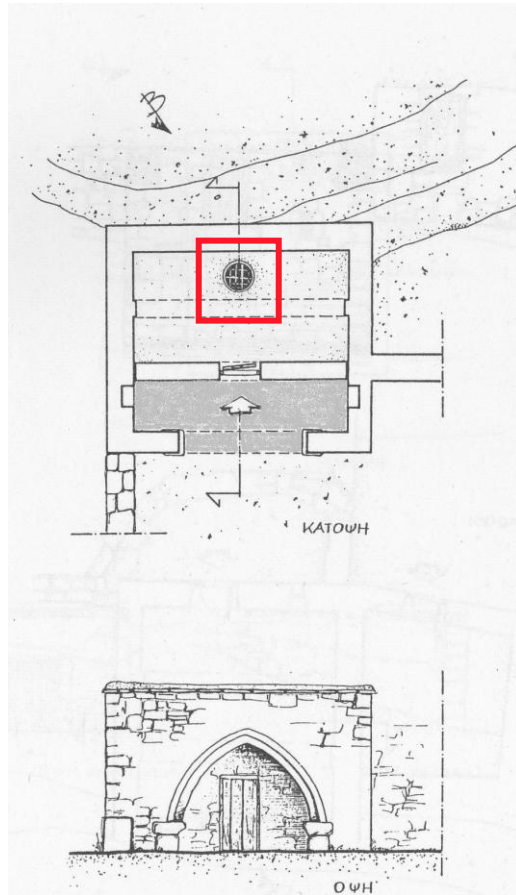

- *Μάνη*
- *ΝΑ. Εύβοια*
- *Αττική (Μέγαρα)*

ΔΩΜΑ: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

III. ΠΟΝΤΟΣ

- Σπίτια με **δρανίν** στην περιοχή **Αργυρούπολης-Χαλδίας**

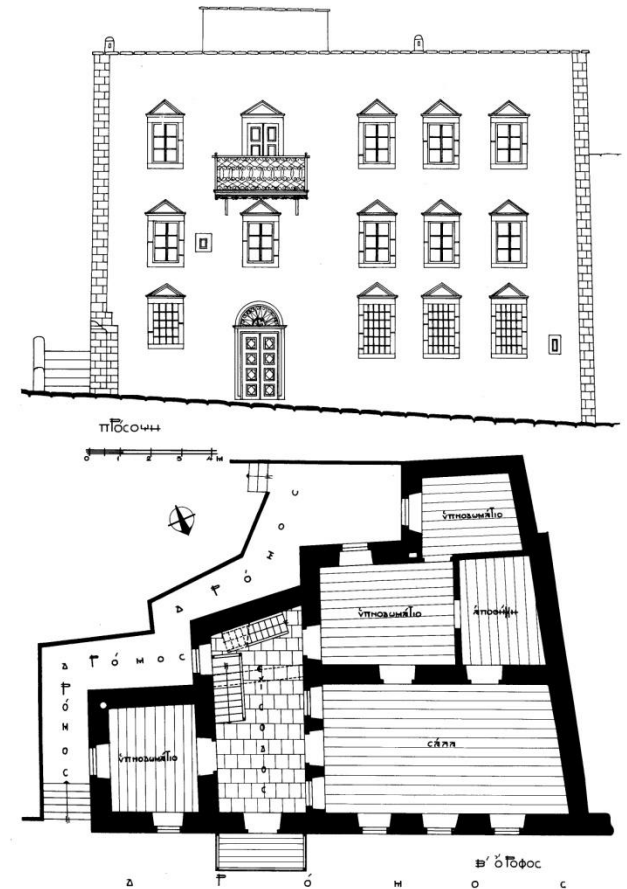

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

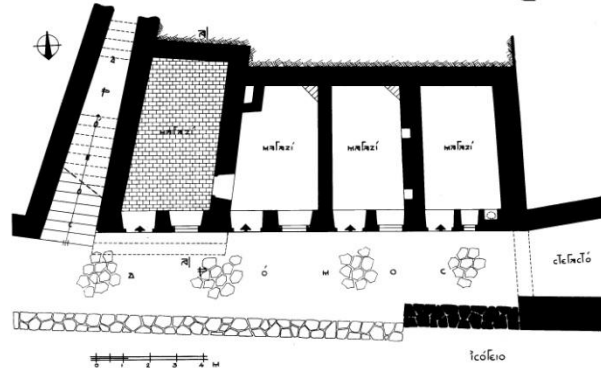
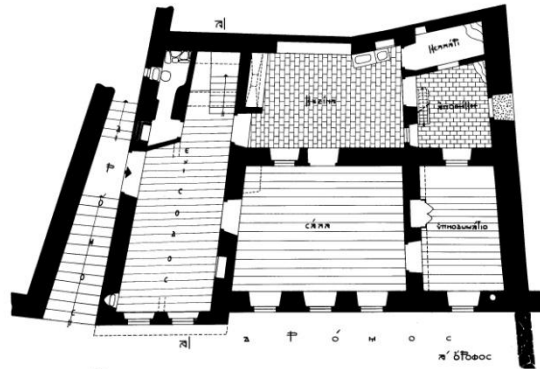

Πάτμος, Απορθιανά

- **Αρχοντικό**

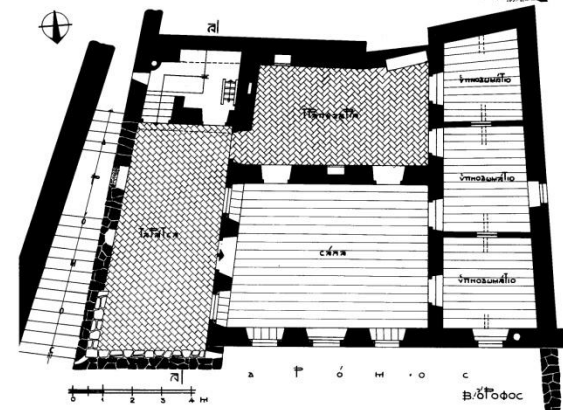
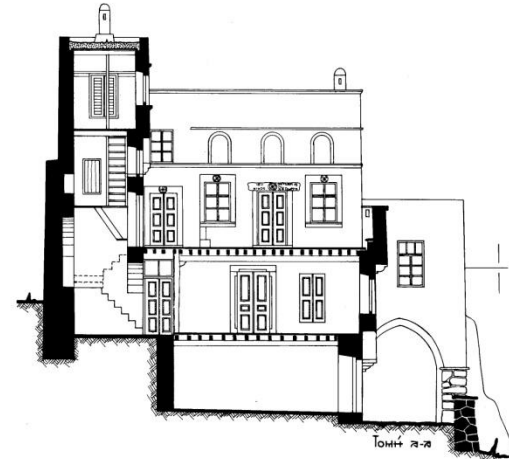
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Σχ. 35. Ἡ εἰσόδος, ἡ σάλα, καὶ τὸ γριγύρισμα ἀπὸ κοιταριάκια.
Fig. 35. The entrance hall, the parlour, and the surround of small rooms.

Πάτμος, Απορθιανὰ

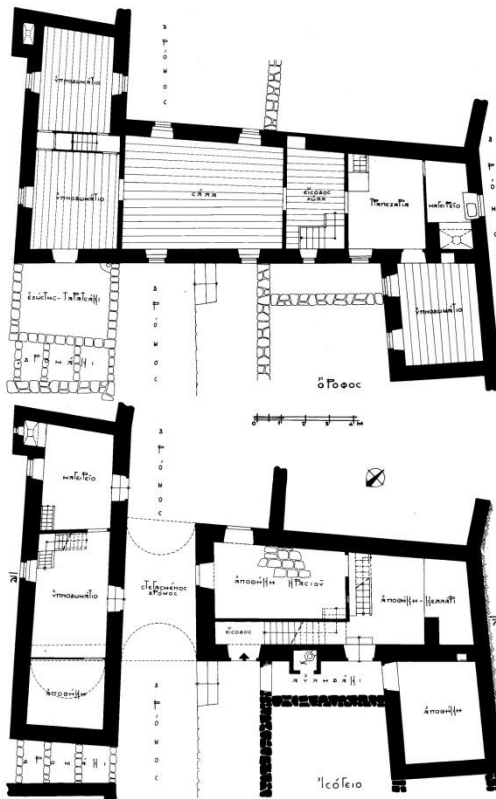
- **Αρχοντικό**

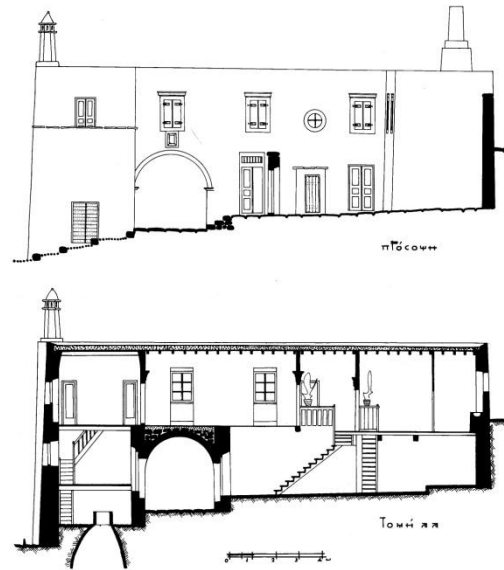
Σχ. 36. Φωτογονία ἀπὸ λάμπες καὶ πολυκάντηλα. Μουσικάντες καὶ μουσικὴς.
Fig. 36. Illumination from lamps and chandeliers. Musicians and music.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

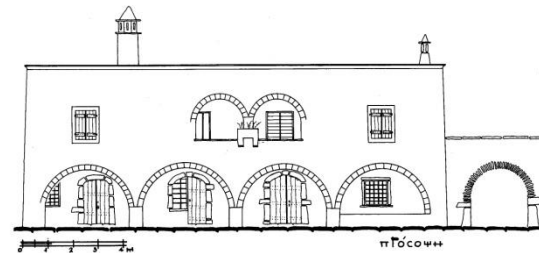
I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Σχ. 6. 'Απλόχωρη κατοικία πρόδωκε πάνω απ' το δρόμο.
Fig. 6. A spacious abode was leaping over the lane.

• **Αρχοντικό**

Σχ. 8. Μακρύτατη ιστορία από τόξα. Και δίτοξη ανακεφαλαίωση.
Fig. 8. A very long tale of arches and a two-arch recapitulation.

Κύθηρα,
Χώρα

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

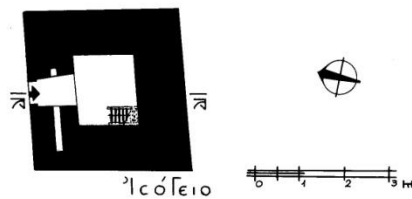
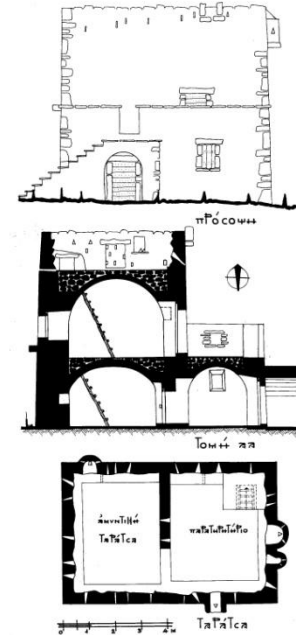
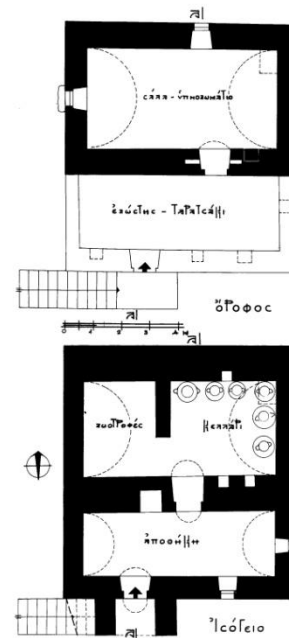
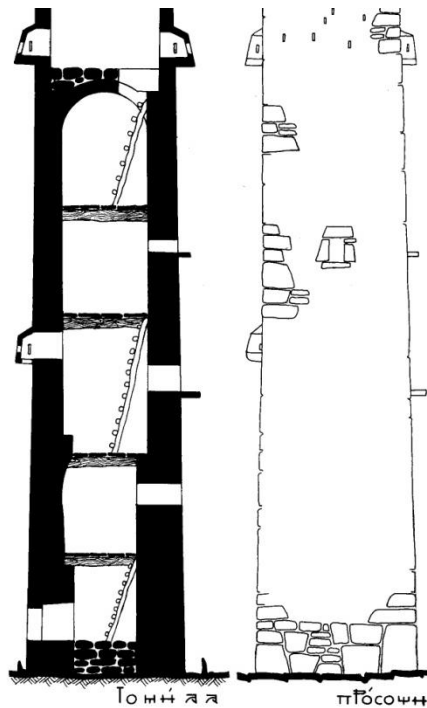

*Κρήτη, Επισκοπή Μυλοποτάμου, αγροτική
έπταυλη (villa) των χρόνων της βενετοκρατίας*

- **Αρχοντικό
υπαίθρου
(έπταυλη)**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Μάνη

- **Πυργόσπιτο**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- **Αστικό
λαϊκό**

Σύμη

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- **Αστικό
νεοκλασικό**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- **Λαϊκό**

Μήλος, Κλήμα

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ I. ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- *Αγροτικό*

Κρήτη, Καστρί Μυλοποτάμου

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

II. ΜΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

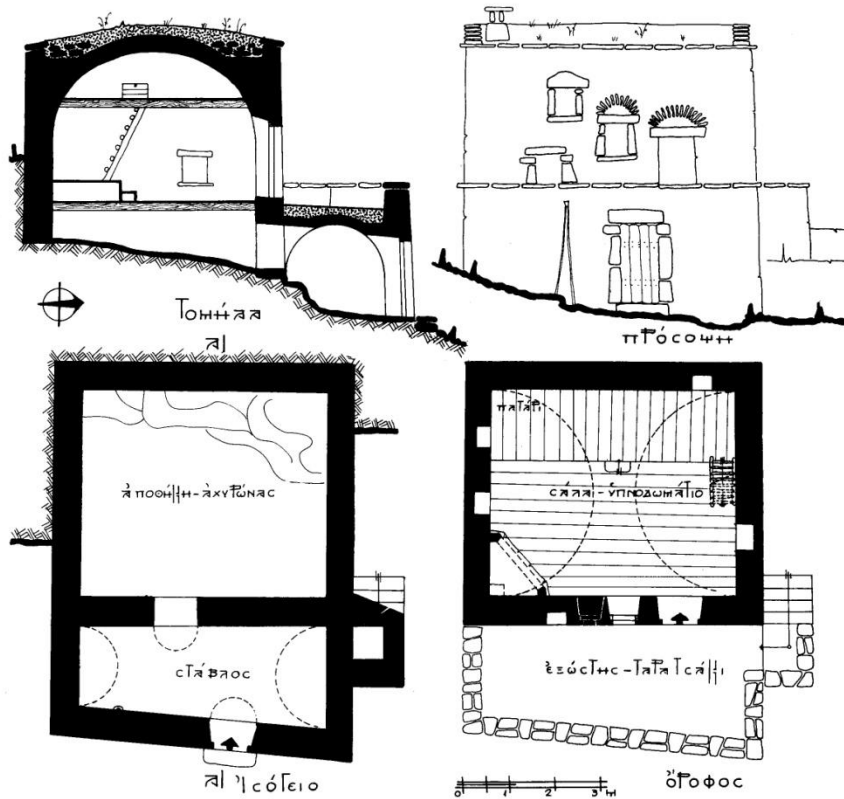

*Κρήτη, οροπέδιο
Νίδας, γυριστό
μητάτο*

- Ο απώτερος πρόγονος: το αρχέγονο περίκεντρο ενδιαίτημα με **εκφορικό τρούλλο**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ II. ΜΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

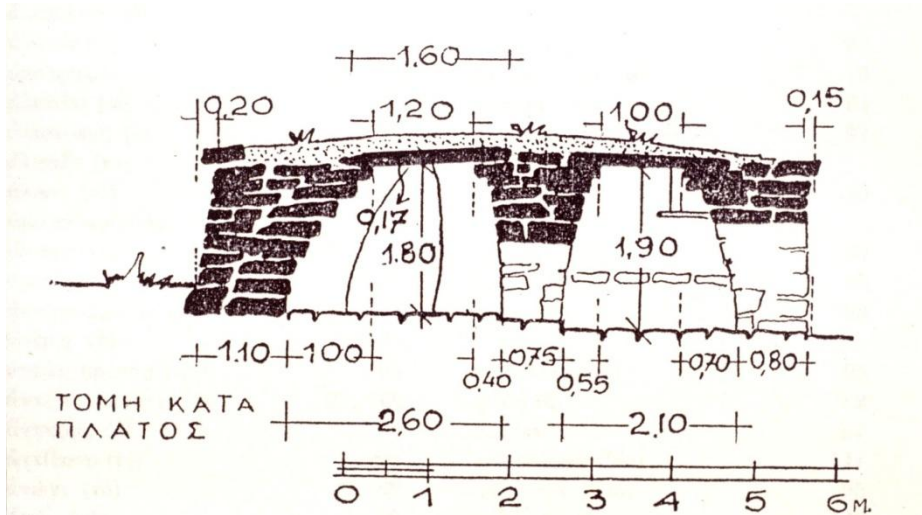
- Η γνωστή δυσχέρεια στην **επέκταση** της περίκεντρης θολωτής κάτοψης οδήγησε σε προτίμηση στον **δρομικό θόλο**

Χίος,
Καρδάμυλα

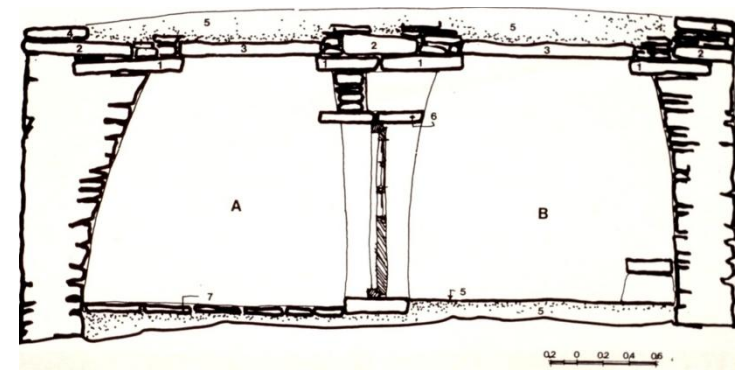

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

II. ΜΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Αίγινα, Σφεντούρι

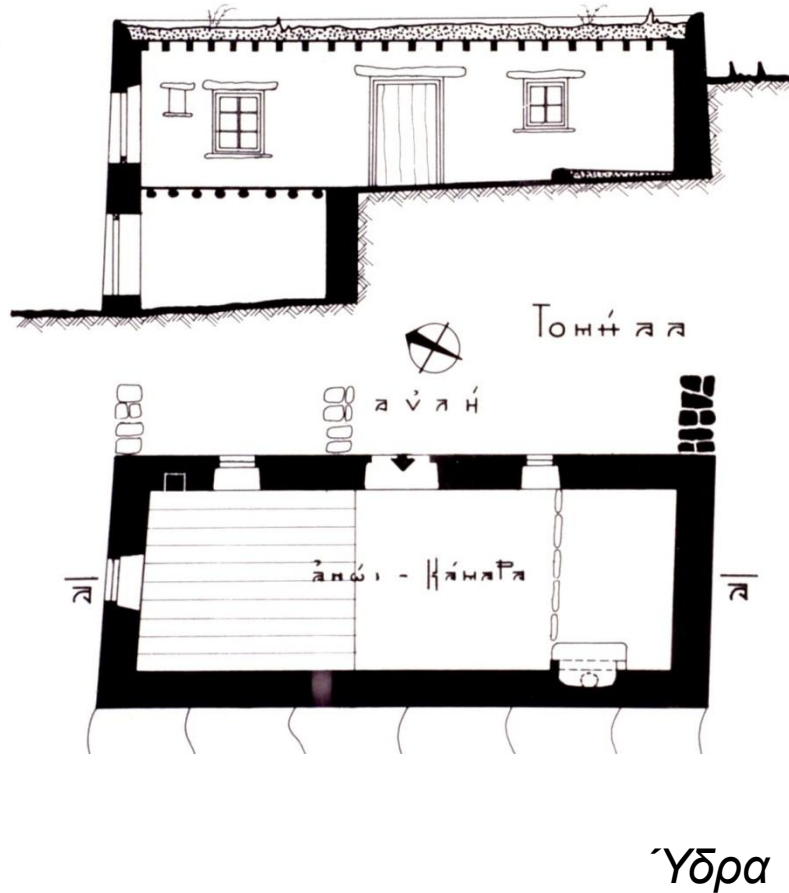

- Η εξέλιξη της εκφοράς: τοίχοι με **γέρμα**

Αγροτόσπιτο (σταβλί) στην Κέα

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ II. ΜΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- Τελική φάση: επιπεδόστεγο με κατακόρυφους τοίχους

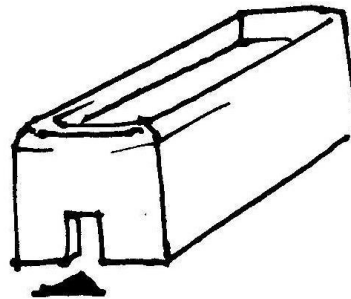
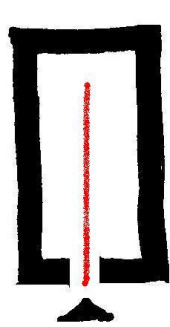

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΠΕΔΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΨΗΣ

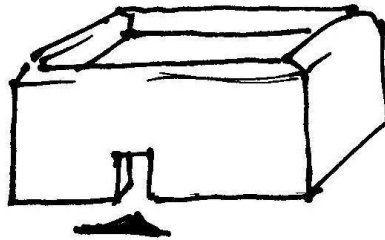
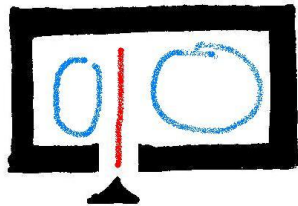
- στην ίδια την επιλογή του **βασικού τύπου** της κάτοψης και στο μέγεθός της
- στη λογική και την τυπολογία των **προσθηκών** στο βασικό πυρήνα του σπιτιού
- στη θέση, το ρόλο και την αξία του **ημιϋπαίθριου χώρου** και της **αυλής**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΕΔΟΣΤΕΓΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟ ΜΟΝΟΣΠΙΤΟ

ΣΤΕΝΟΜΕΤΩΠΗ

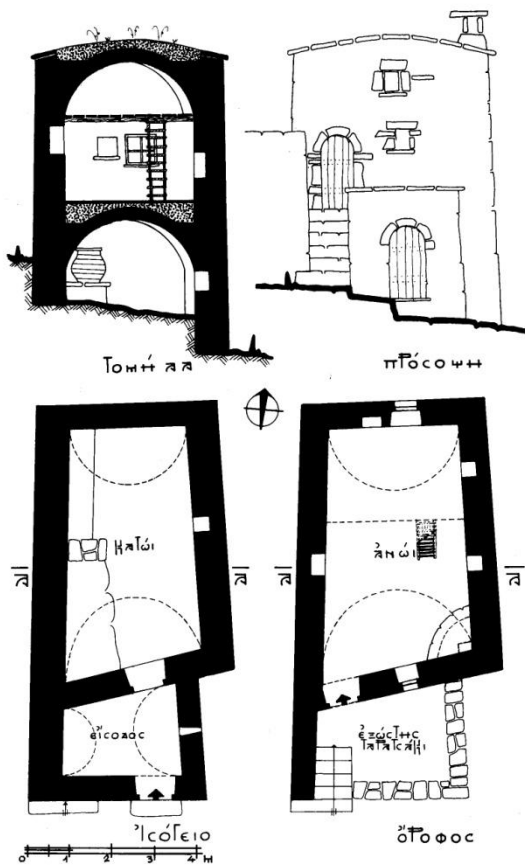
ΠΛΑΤΥΜΕΤΩΠΗ

- Η πλατυμέτωπη διάταξη αντιστοιχεί σε μια **πιο εξελιγμένη** συνθετική αντίληψη

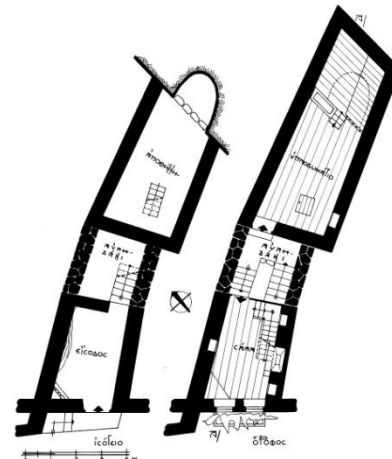

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

I. ΣΤΕΝΟΜΕΤΩΠΟ

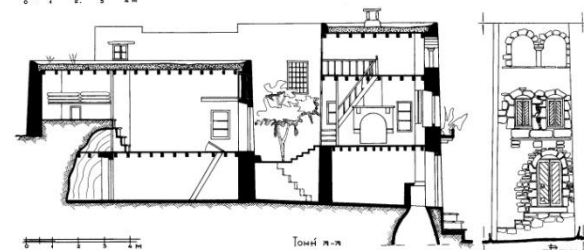

Χίος, Καρδάμυλα

Σχ. 4. Το δεύτερο ήλιο, τὸν ἀνήλιγο, τὸν μαζεύει ἀπ' τὸ ἀληλάκι.
Fig. 4. The second sun, the «sunless», they gather from the small courtyard.

Νίσυρος

- Απαντά στη **Σκύρο, Αμοργό, Κύθνο, Κρήτη**
- Κατασκευαστικά αυτονόητο, αν η κάλυψη είναι δρομικός θόλος (**Χίος, Σαντορίνη, Κίμωλος**)

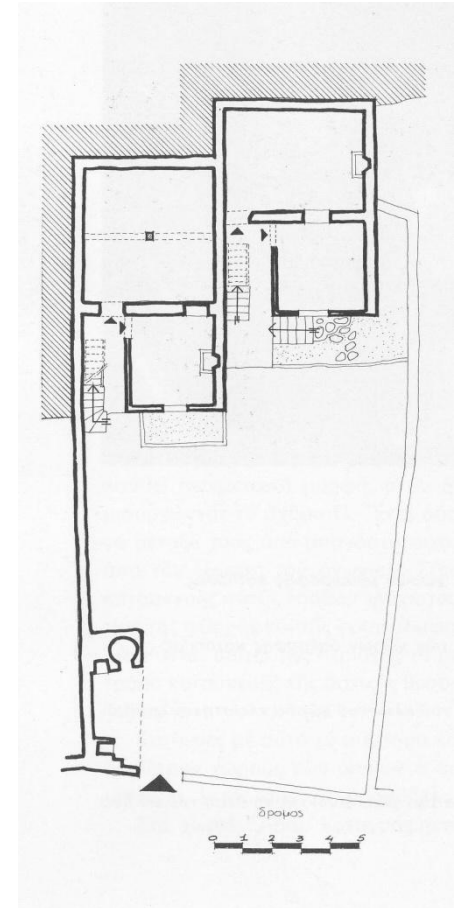
ΠΑΡΕΚΒΑΣΗ 1

Ο ΣΤΕΝΟΜΕΤΩΠΟΣ ΤΥΠΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΣΤΕΓΗ

Αδάμ Λαγκαδά

- Συνήθως οφείλεται σε δυσκολίες του φυσικού αναγλύφου,
- ή στην εφαρμογή του συνεχούς συστήματος σ' έναν πυκνό οικιστικό ιστό

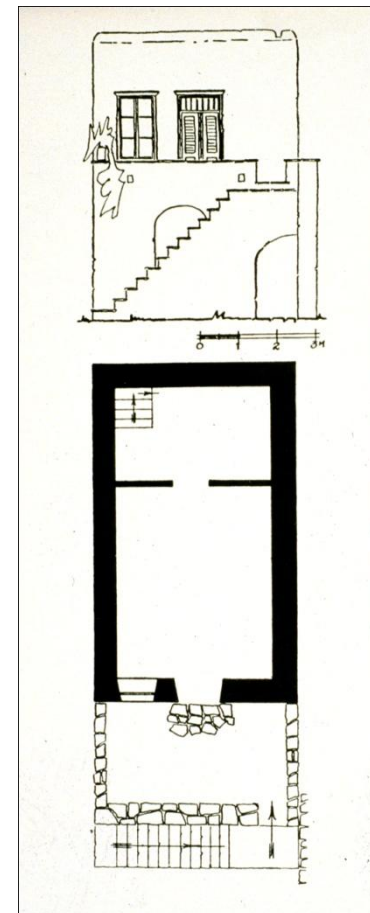
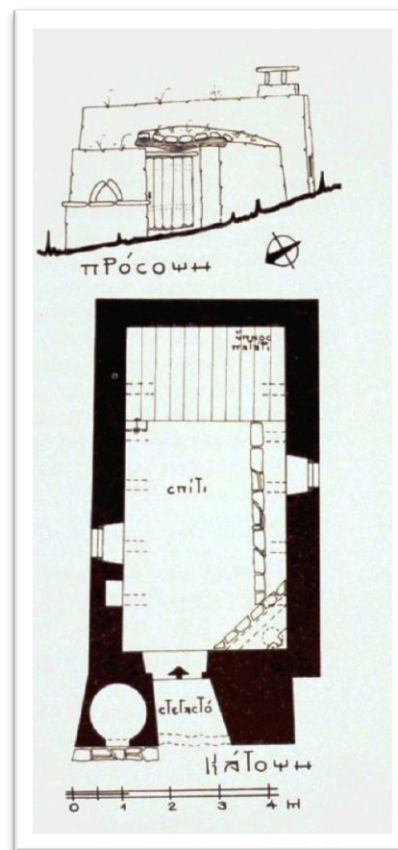

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

I. ΣΤΕΝΟΜΕΤΩΠΟ

- **Ημιϋπαίθριος**
χώρος στην όψη
του στενομέτρωτου
σπιτιού: **στεγαστό,**
καμάρα ή χαγιάτι
κατά το πρότυπο
του αρχαίου
μεγάρου

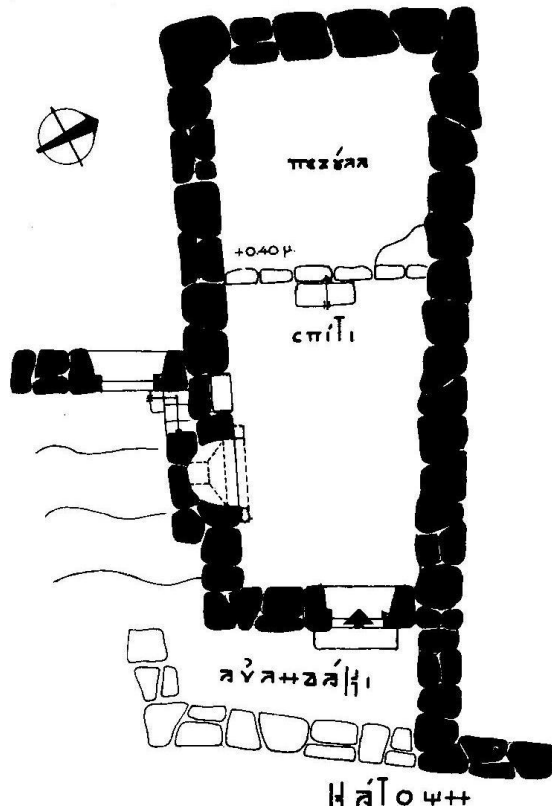
Κρήτη, Βρύσες Αμαρίου

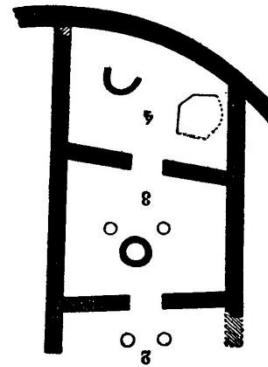
Νάξος, Χώρα

ΠΑΡΕΚΒΑΣΗ 2

ΑΡΧΑΪΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΤΕΝΟΜΕΤΩΠΟΥ ΤΥΠΟΥ

Κρήτη, Αγιά Φωθιά

Διμήνι,
τυπική
μεγαροειδής
κάτοψη

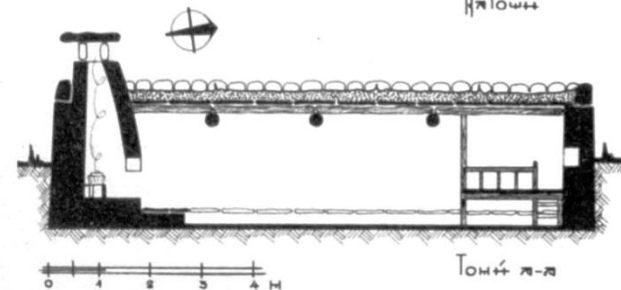
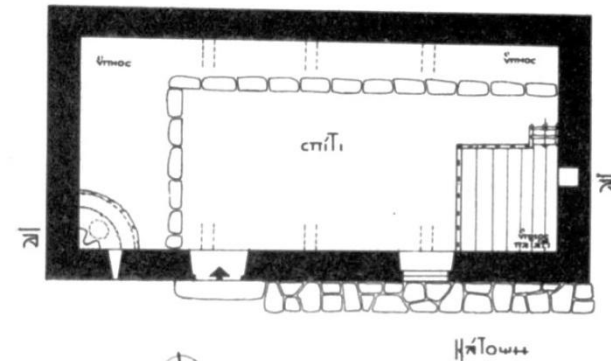
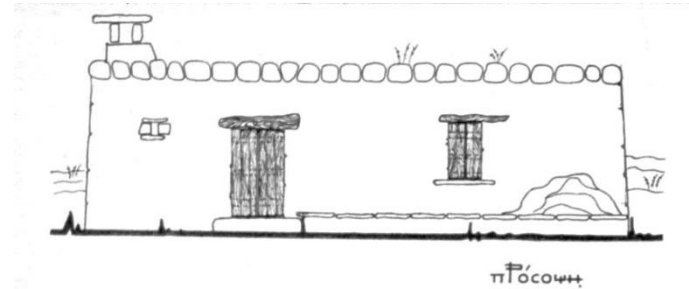
- Ο στενομέτωπος εξ άλλου αναγνωρίζεται από τους ερευνητές ως **αρχαϊζων** τύπος κάτοψης

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

I. ΠΛΑΤΥΜΕΤΩΠΟ

- Πολύ πιο διαδεδομένο, συντριπτικά επικρατέστερο τού στενομέτρωτου, για λόγους λειτουργικής ευχέρειας

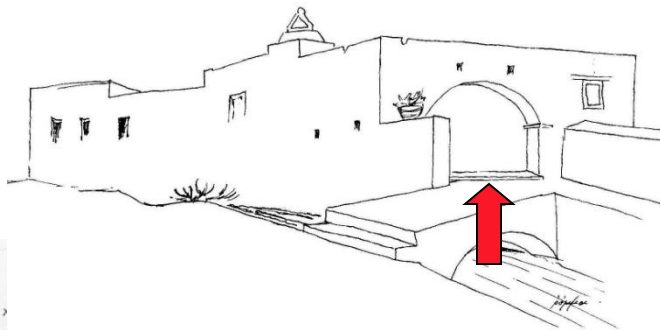

Κρήτη

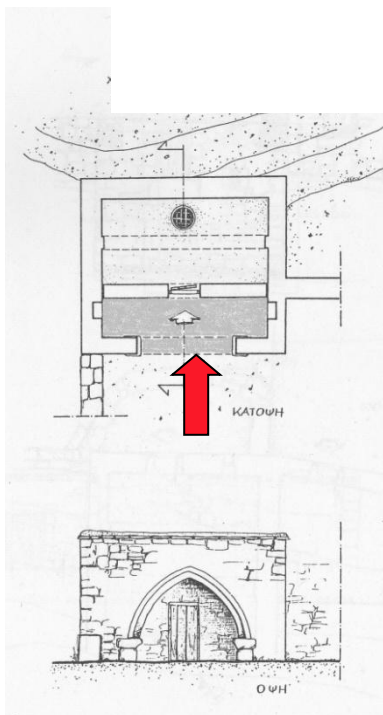

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

II. ΠΛΑΤΥΜΕΤΩΠΟ

Κρήτη

Πόντος

Μύκονος

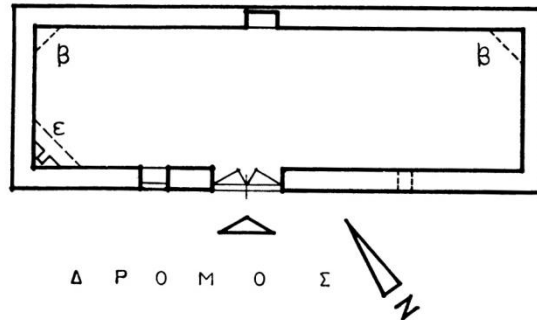
- **Ημιϋπαίθριος** στην όψη: όχι συνήθης, λόγω των ήπιων κλιματολογικών συνθηκών
- **Χαγιάτι, καμάρα, ορτιμεά**, ή μια απλή κληματαριά

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

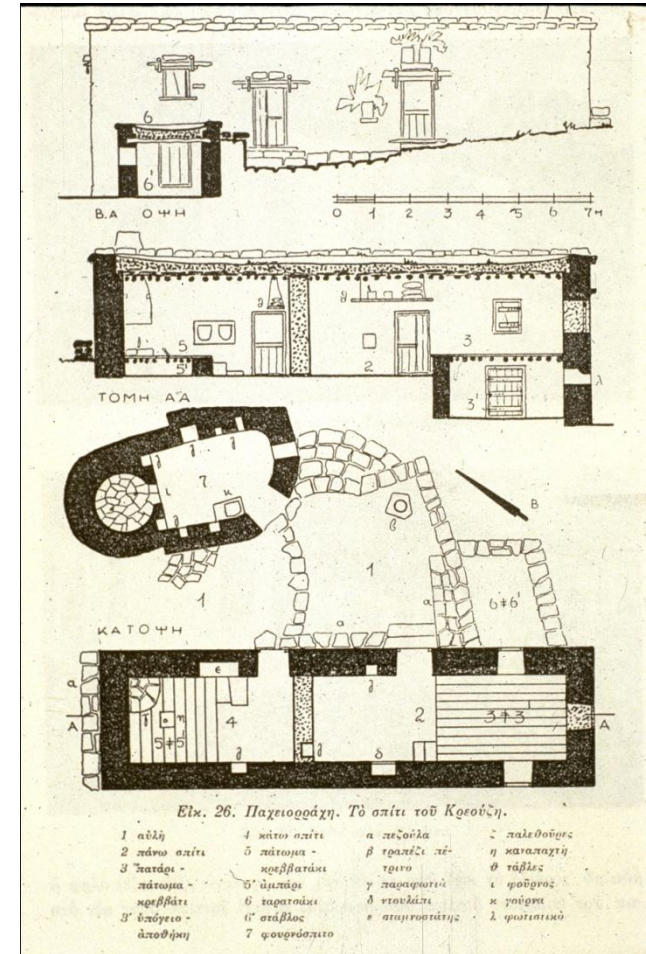
III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ: ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ

Κύπρος

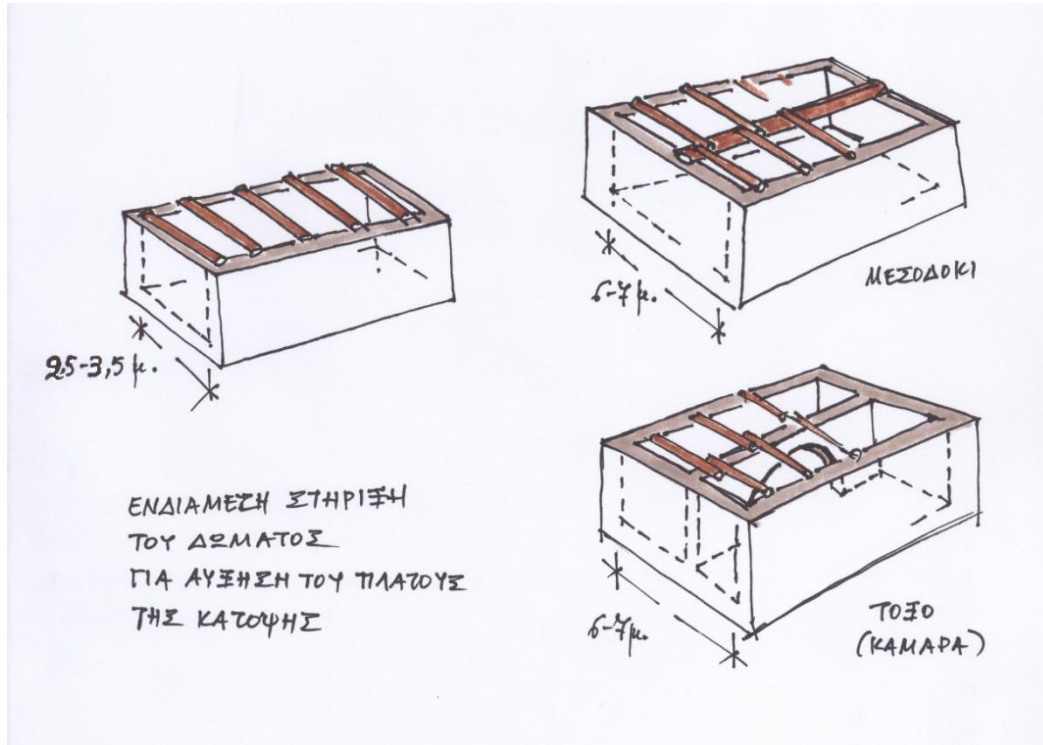
- Στην ανάγκη αύξησης τού εμβαδού, η πιο απλή απάντηση είναι η αύξηση του **μήκους**, που όμως δεν μπορεί να υπερβεί κάποια όρια

Αίγινα

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ: ΚΑΤΑ ΠΛΑΤΟΣ

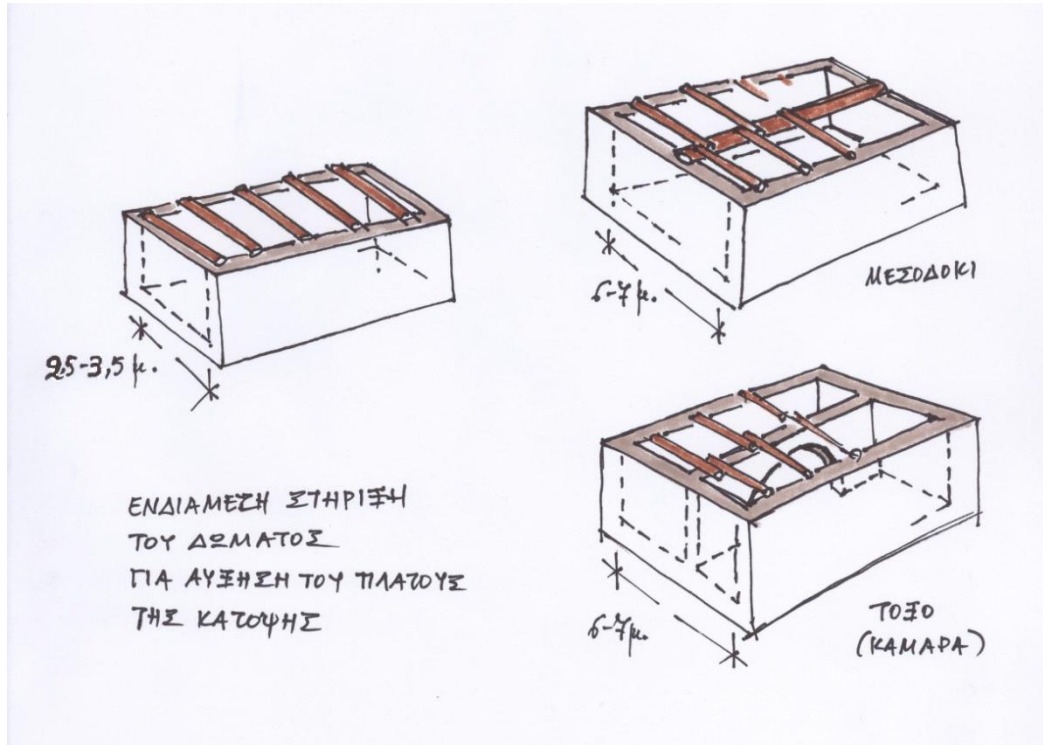

- Οι περιορισμοί από τα υλικά (μήκη φερουσών δοκών) επιβάλλουν την **ενδιάμεση στήριξη** για διπλασιασμό του πλάτους του πυρήνα

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ: ΚΑΤΑ ΠΛΑΤΟΣ

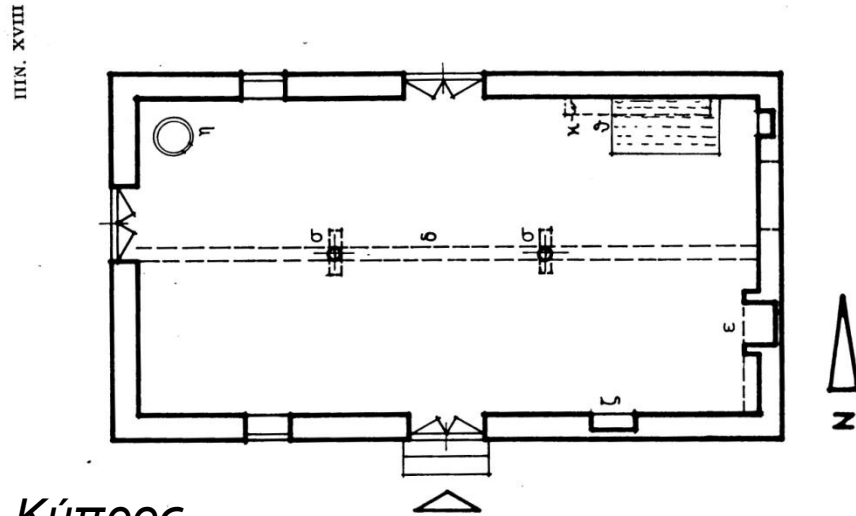
Η ενδιάμεση
στήριξη
πραγματοποιείται
με:

- **Δοκό** απλή ή
επί **στύλων**
- **Λίθινο τόξο**

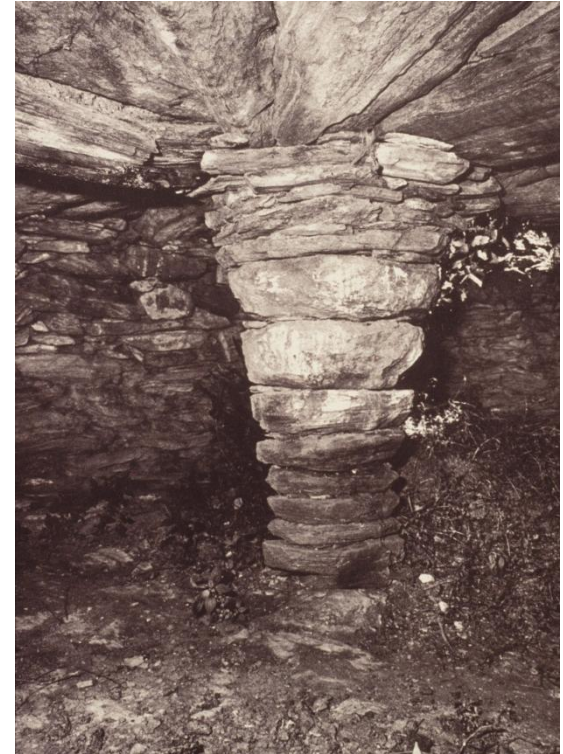

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ

- Η δοκός (μεσοδόκι, μεσά, νευκά) επί στύλων είναι πανάρχαιη λύση
- Σε δυσχέρεια εξεύρεσης ξύλου ο στύλος κατασκευάζεται λίθινος

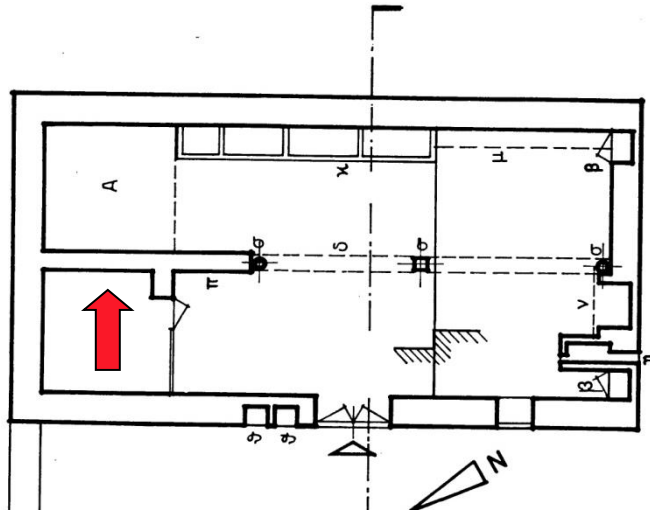
Άνδρος

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

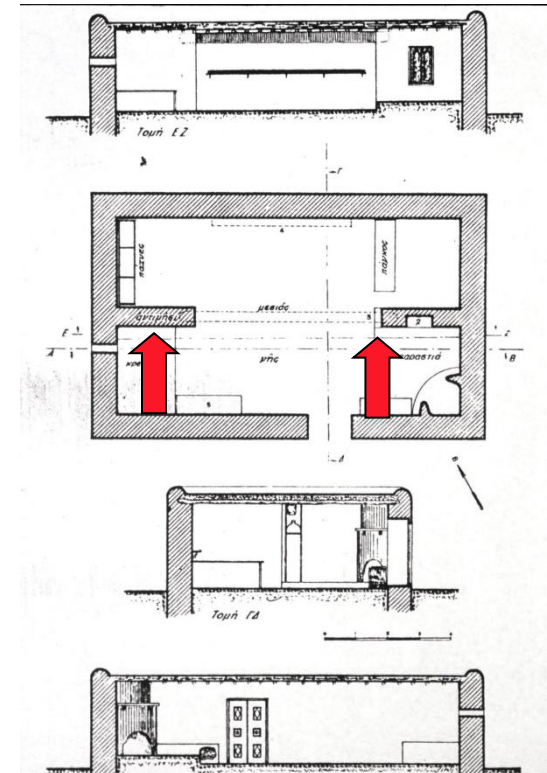
III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ

ΠΙΝ. XX

Κύπρος

- Κατ' οικονομία λύσεις:
συνδυασμοί μεσοδοκιού με
πιλέρια ή αντιμήσια (κτιστές
πλευρικές παραστάδες)

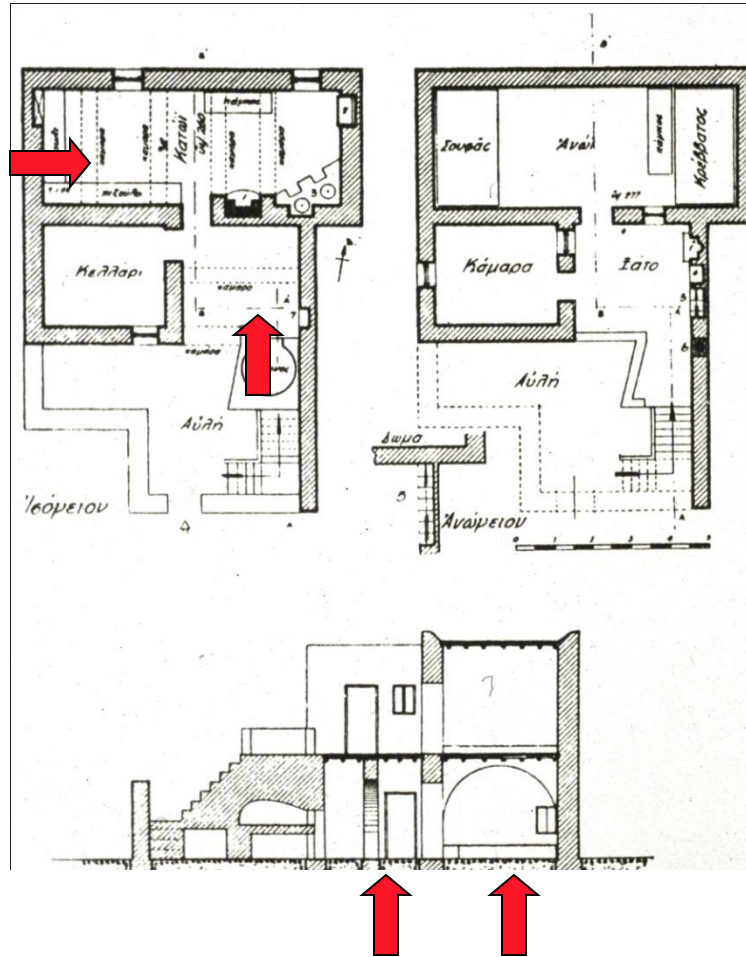

Ρόδος, Καταβιά

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ

Νίσυρος, Νικειά

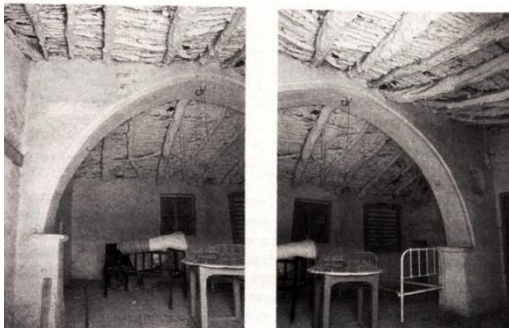
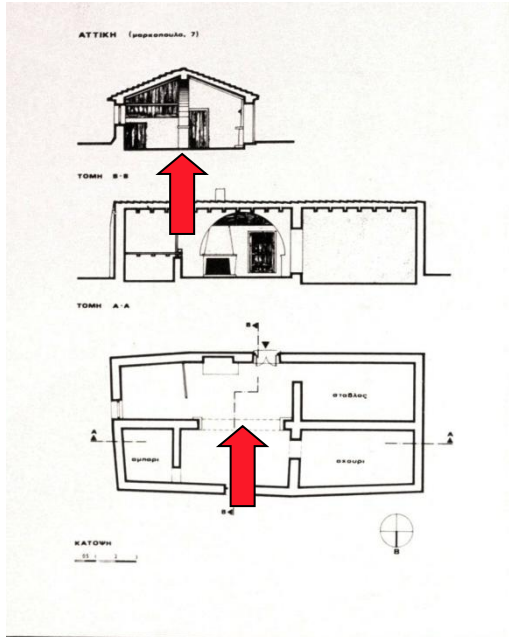
Κρήτη, Καρύδι

- Η απουσία ξύλου οδήγησε στη χρήση **και** στην κατοικία του λίθινου φέροντος τόξου και γέννησε το **καμαρόσπιτο**

ΠΑΡΕΚΒΑΣΗ 3

ΤΟ ΤΟΞΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΔΩΜΑ

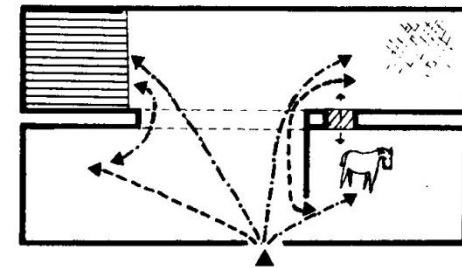
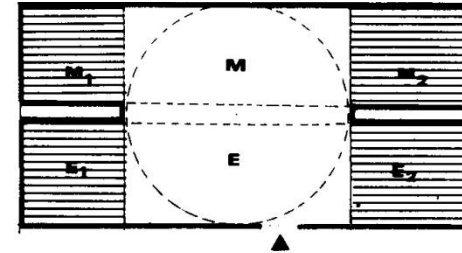

Αττική,
Μαρκόπουλο

- Το μεταβατικό: συνδυασμός ηπειρωτικού-νησιώτικου, **καμάρας με στέγη**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ

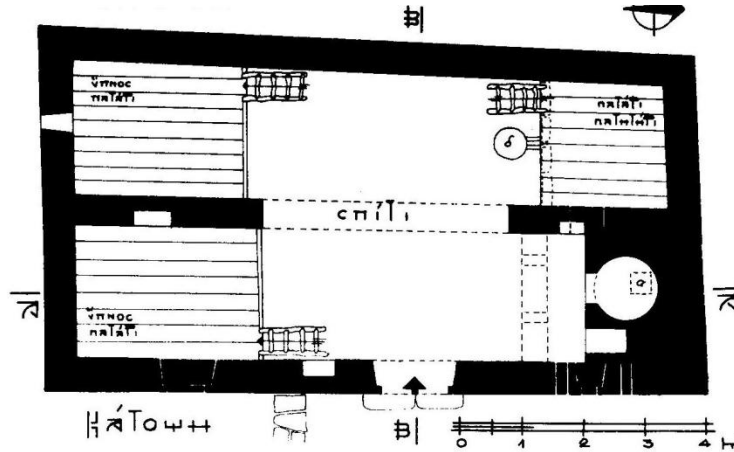

- Διαρρύθμιση του χώρου και λειτουργικά πλεονεκτήματα στο καμαρόσπιτο

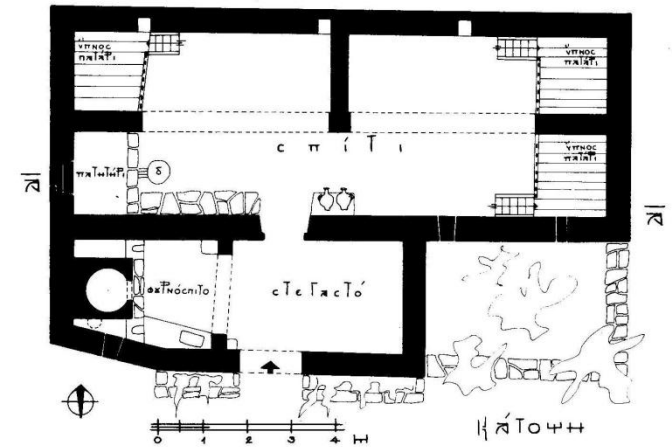
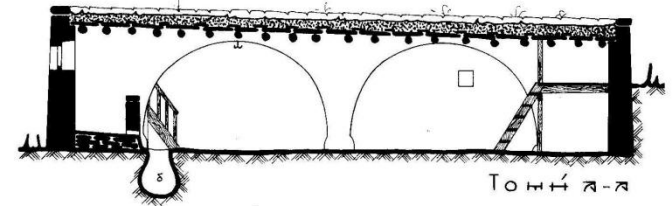
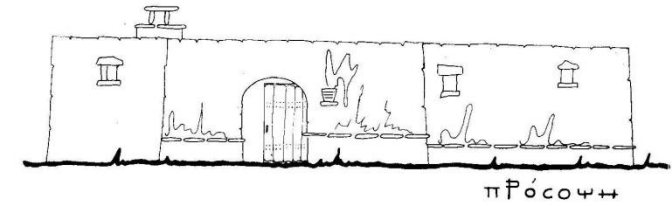
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ

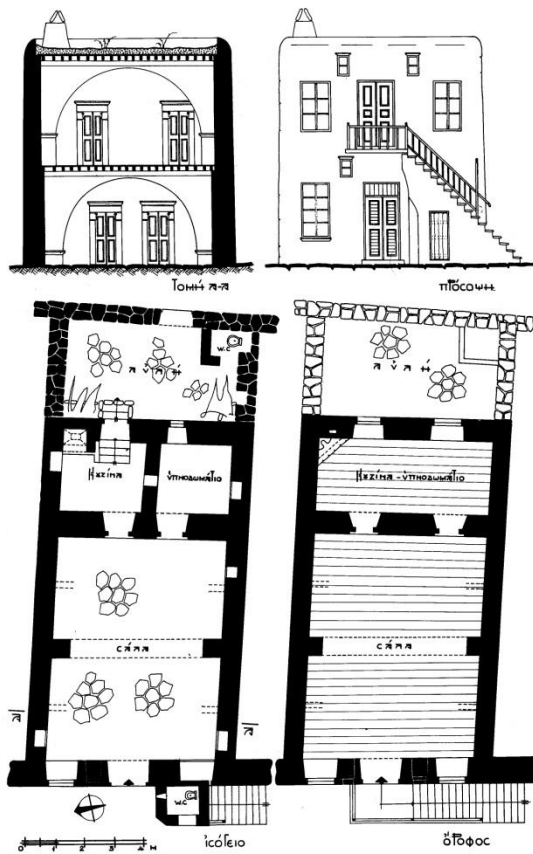
Κρήνη, Σφακιά

- Πλατυμέτωπο καμαρόσπιτο, **μονοκάμαρο** και **δικάμαρο**: η κλασική λύση

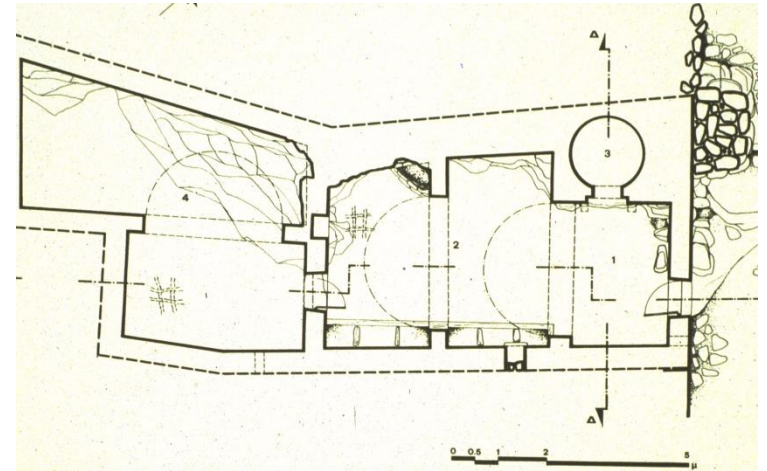

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

III. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΥΡΗΝΑ

Μύκονος

Κρήτη

- Το τόξο από την πλατυμέτωπη στη **στενομέτωπη** κάτοψη: αξιοποίηση στατικών και λειτουργικών πλεονεκτημάτων

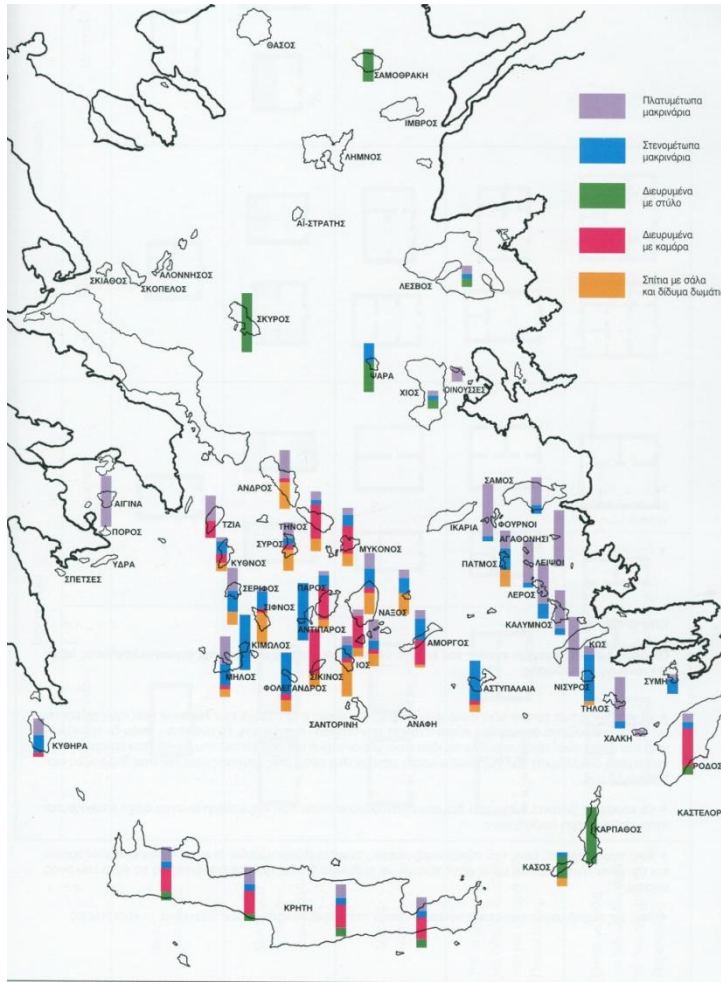
ΣΥΝΟΨΗ

ΧΩΡΙΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΤΥΠΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΩΜΑΤΟΣ

ΣΤΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ
Εσχάρα δοκών (σε αποκλειστική χρήση)	Σάμος, Φούρνοι & Αγαθονήσι, Αίγινα, Λέρος, Κάλυμνος, Τήλος (και σε πολλά μικρότερα)
Κεντρική δοκός χωρίς ενδιάμεση στήριξη	Μύκονος, Σύρος, Πάρος, Σίφνος
Κεντρική δοκός επί στύλου	Σαμοθράκη, Νότια Λέσβος, Χίος, Σκύρος, Ύδρα, Άνδρος (λίθινη), Ρόδος, Κάρπαθος, Κρήτη, Κύπρος, Πόντος
Δοκός επί πεσσών (πιλιεριών)	Τήνος, Ρόδος, Πάρος, Κύπρος
Λίθινο τόξο	Χίος, Αττική, Ύδρα, Μάνη, Κύθηρα, Άνδρος, Τήνος, Μύκονος, Κέα, Σύρος, Πάρος, Αντίπαρος, Νάξος, Σίφνος, Αστυπάλαια, Πάτμος, Ρόδος, Κύπρος, Πόντος
Δώμα επί λίθινων πλακών	Μάνη, Άνδρος, Τήνος, Κέα, Νίσυρος
Δώμα επί θόλου	Χίος, Μάνη (σε πυργόσπιτα), Αντίπαρος, Νάξος (σε πύργους), Σαντορίνη, Αστυπάλαια, Κρήτη, Πόντος

ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ ΚΑΤΟΨΗΣ ΣΤΟΝ ΑΙΓΑΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

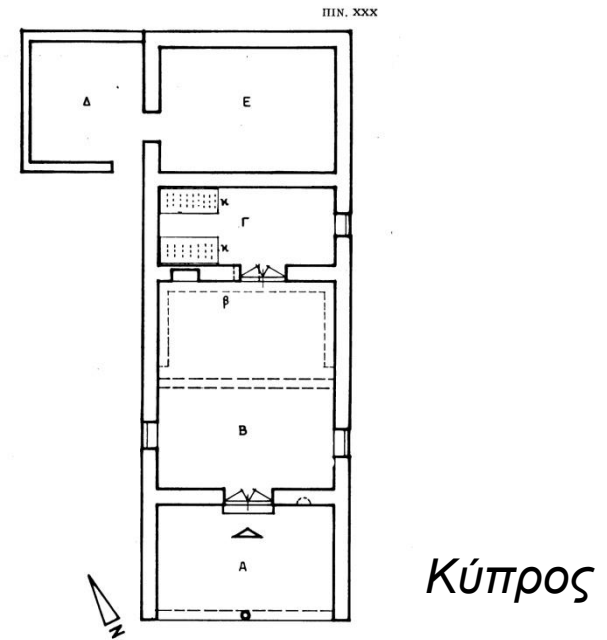
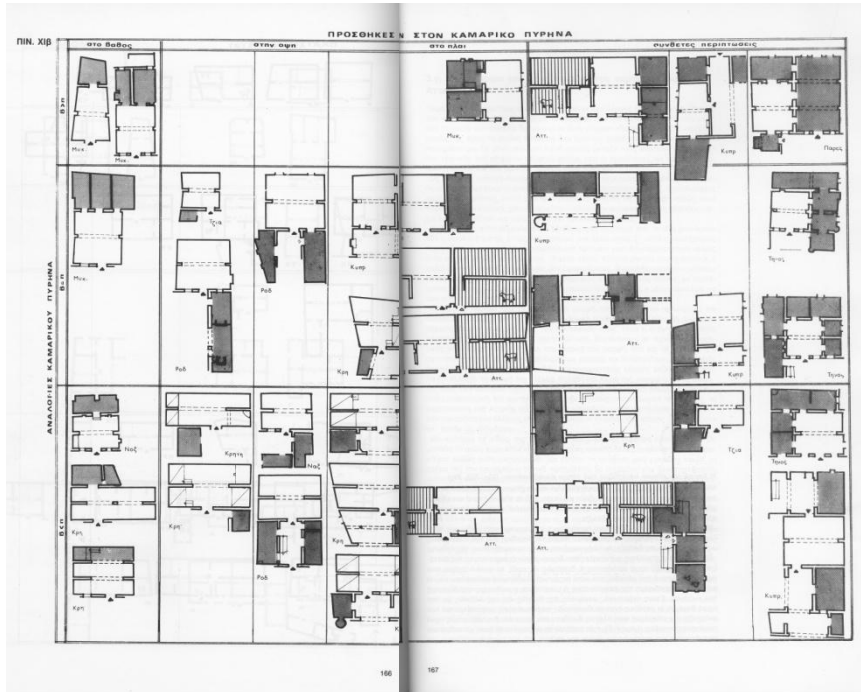

- Εμφανής η υπεροχή του **πλατυμέτωπου** τύπου

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

IV. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΤΟΝ ΠΥΡΗΝΑ

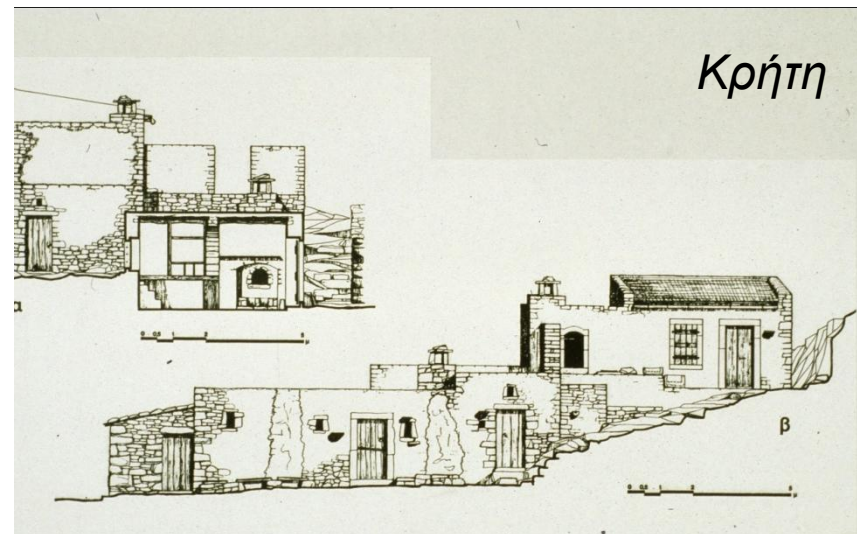
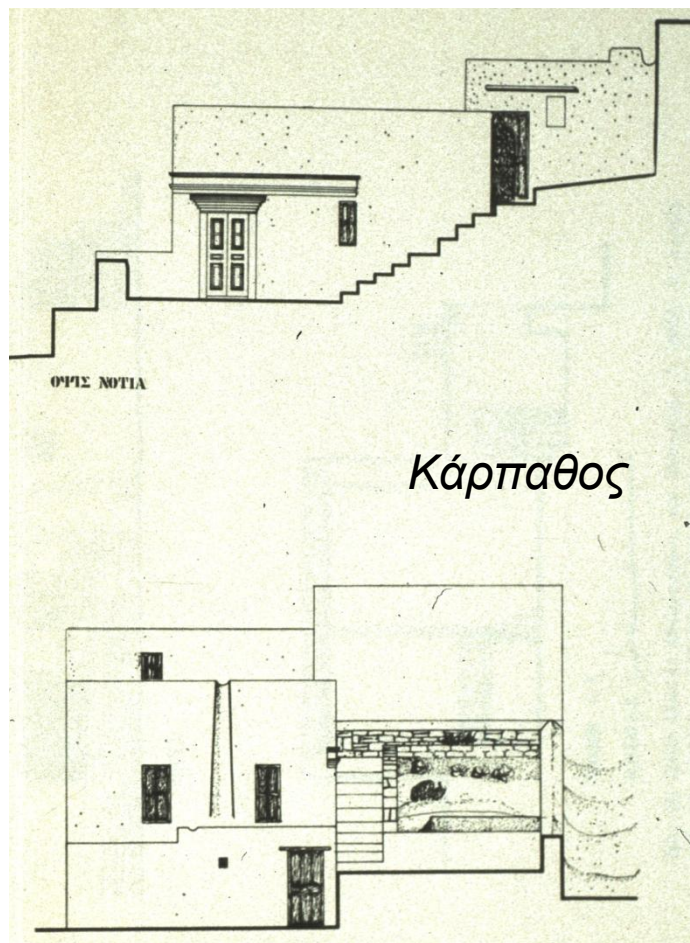

- Η νησιώτικη αρχιτεκτονική διακρίνεται από έντονη **προσθετική** λογική: οι προσθήκες στον πυρήνα είναι ο συνηθέστερος τρόπος αύξησης του εμβαδού

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

IV. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

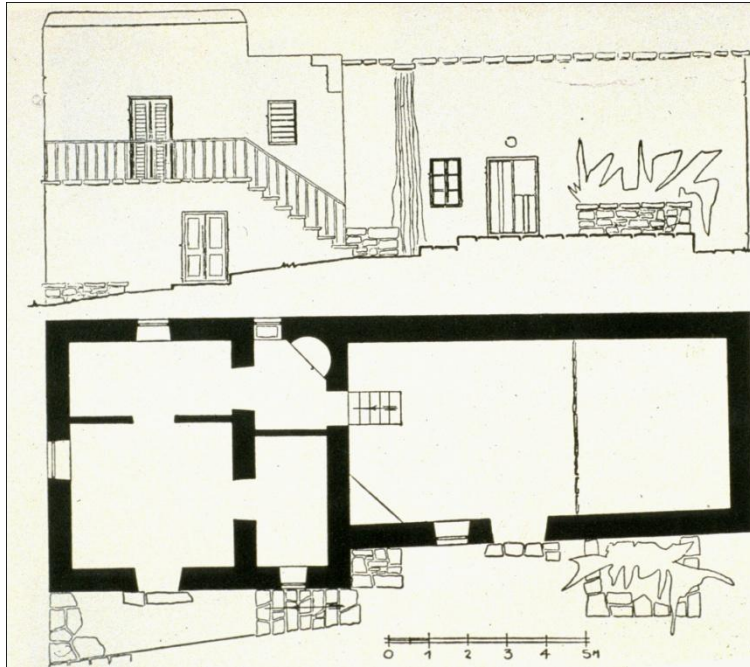
- Προσθήκες κατά μήκος ή πλάτος, σε κλιμακούμενες στάθμες, με αξιοποίηση των κλίσεων του εδάφους

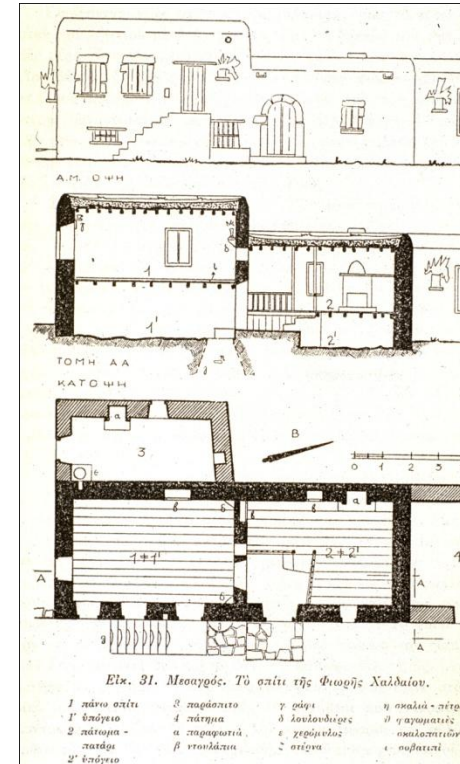
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

IV. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

Κέα

Αίγινα

- Προσθήκες καθ' ὕψος, με τη δημιουργία **μεσοπατωμάτων** ἢ **ημιὑπογείων** στον πυρήνα

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

IV. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

Κρήτη

Νάξος

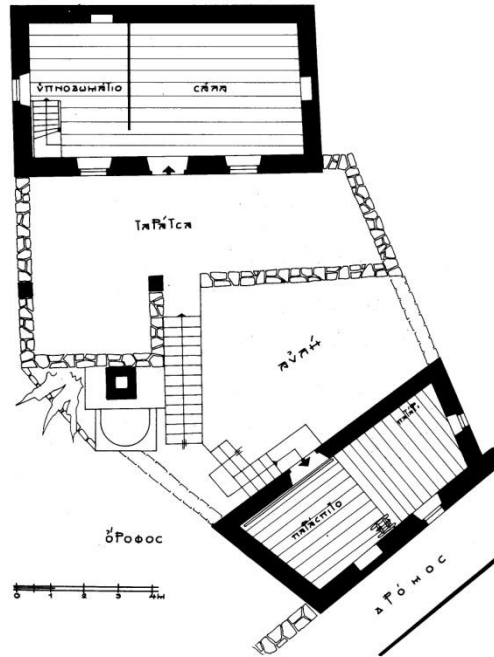
- Προσθήκες **ορόφων**: η συνήθης λύση, λόγω της ευχέρειας που παρέχει το δώμα, σε αντίθεση με τη στέγη

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

IV. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

Κρήτη

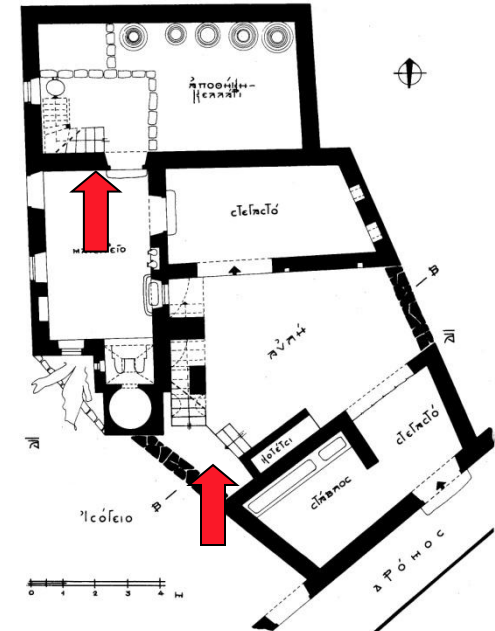
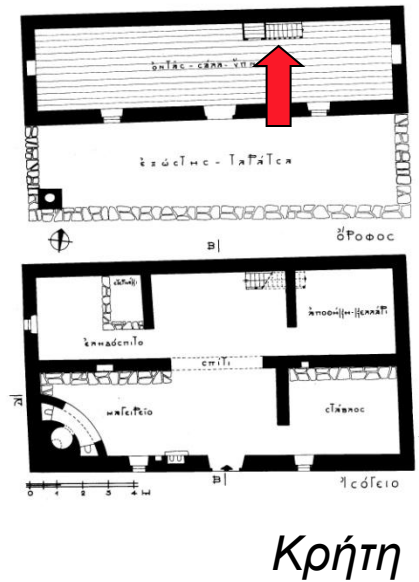
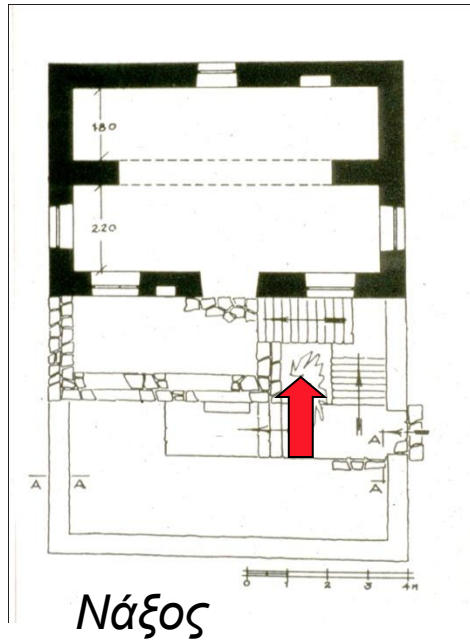
Χίος,
Πυργί

- Όροφοι σε τμήμα της κάτοψης του ισογείου, πλήρεις όροφοι, όροφοι πάνω από **διαβατικά**

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΨΕΩΝ

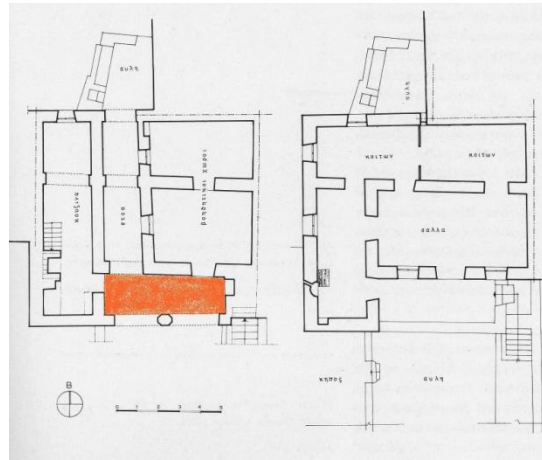
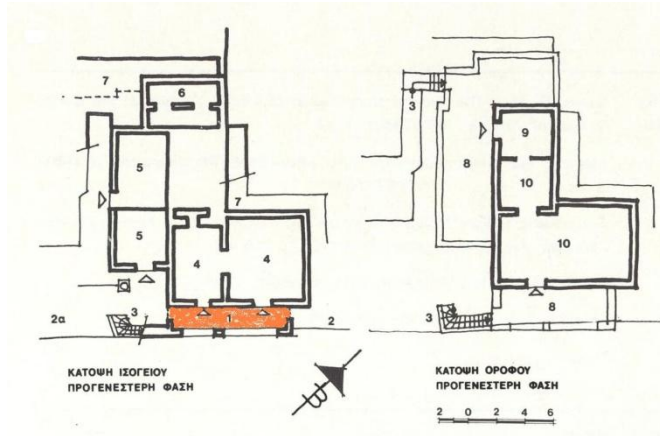
IV. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

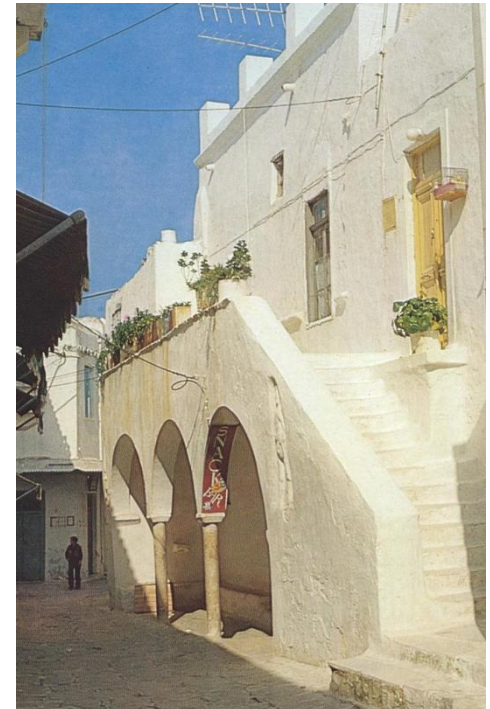
- Προσπέλαση στους ορόφους: με εξωτερική **πετρόσκαλα**, σπανιότερα με εσωτερική ξύλινη, ή με συνδυασμό των δύο περιπτώσεων

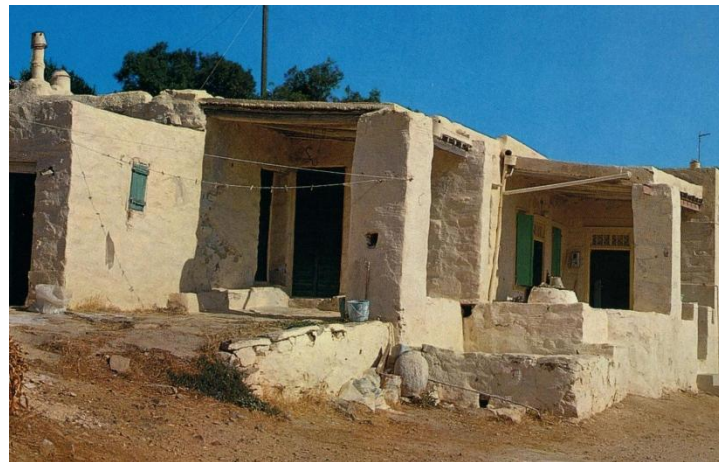
Ο ΗΜΙΪΠΑΙΘΡΙΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΠΙΤΙ ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗΣ

Σίφνος

Κέα,
στεγάδι

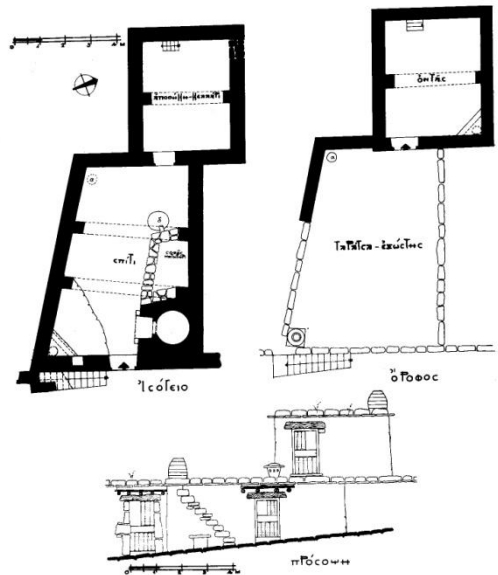

Σύρος,
στεάδι

Πάρος

ΤΟ ΤΑΡΑΤΣΑΚΙ ΜΙΑ ΑΥΛΗ ΣΕ ΟΡΟΦΟ

Κρήτη

- Λειτουργικά σημαντικός χώρος, λόγω των ήπιων κλιματολογικών συνθηκών

Σαντορίνη

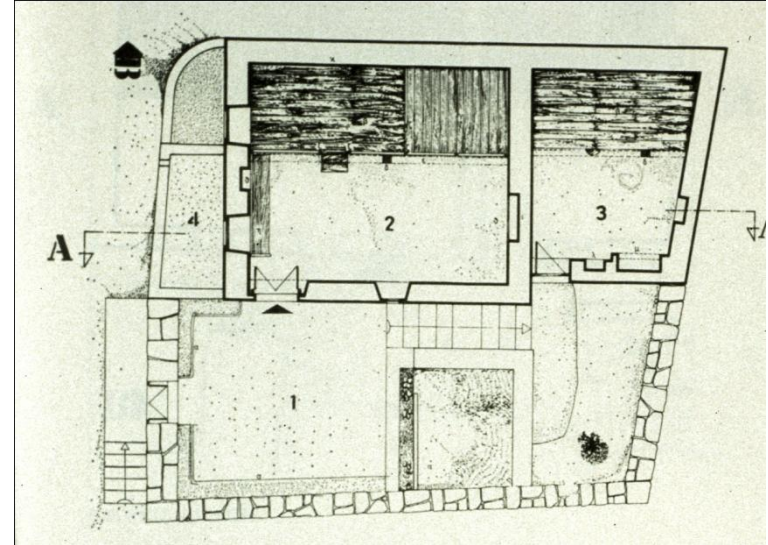

Η ΑΥΛΗ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Πάρος

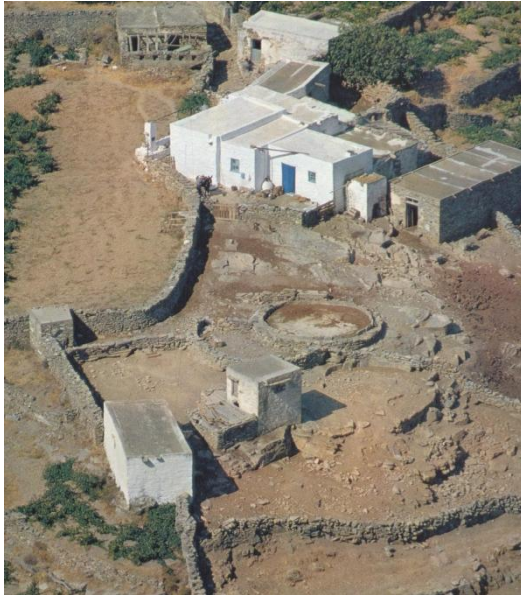

Κάρπαθος

- Απαραίτητη και στα μικρότερα σπίτια· πολυλειτουργικός οργανισμός και πνεύμονας του σπιτιού

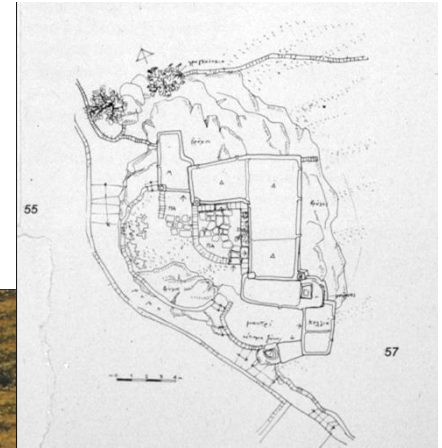
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

Σύρος,
«θεμωνιά»

Μύκονος,
«χωριό»

- Λόγω της προσθετικής λογικής που διέπει την κάτοψη και της χαλαρής σύνδεσης των χώρων, η αυλή είναι ο **κύριος συνδετικός κρίκος** μεταξύ τους

ΣΥΝΟΨΗ

- Η Ελλάδα βρίσκεται στο ΝΑ. άκρο τής Ευρώπης, ενώ με τα νησιά της γειτνιάζει προς τη ΝΔ. Ασία και τη ΒΑ. Αφρική
- Η τοπική οικοδομική παράδοση, στη μακραίωνη πορεία της, κατόρθωσε να συγκεντρώσει, να αφομοιώσει και να συνθέσει όλους αυτούς τους γεωγραφικούς και πολιτισμικούς παράγοντες στις δύο θεμελιώδεις κατηγορίες κατοικίας, την **ξυλόστεγη** και την **επιπεδόστεγη**, με μια ανεξάντλητη ποικιλία τύπων, μορφών και κατασκευαστικών λύσεων

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 5, 6, 7

- προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 8

- προσωπικό αρχείο
- Ιορδ. Δημακόπουλος, *Τα σπίτια του Ρεθέμνου*, Δημοσιεύματα του Αρχαιολογικού Δελτίου αρ. 24, Αθήνα 1977, σελ. 71

Διαφάνεια 9

- http://lesvosgreece.gr/sites/default/files/styles/responsive_zoom_image/public/thermi-1_0.jpg?itok=WxlKLGKU
- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 116

Διαφάνεια 10

- <http://www.campingleivos.gr/wp-content/themes/camping/images/castle.jpg>

Διαφάνεια 11

- http://www.food-wines-gallery.com/gallery/thumb_1350046123.jpg

Διαφάνεια 13

- http://media.pathfinder.gr/cman_img_f/9545189984977872273.jpg
- http://photos.wikimapia.org/p/00/03/94/25/45_big.jpg

Διαφάνεια 14

- προσωπικό αρχείο
- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.8, εκδ. Μέλισσα, προσωπικό αρχείο Αθήνα, σελ.123

Διαφάνεια 15

- προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 16

- Αικ. Δημητσάντου-Κρεμέζη, *Τα Καμαρόσπιτα της Αττικής*, Αθήνα 1986, σελ.200-201

Διαφάνεια 18

- <http://www.inskyros.gr/φωτογραφίες> /εικ.36

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 19

- προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 20

- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.3, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα, σελ.163

Διαφάνεια 21

- *Ανθολογία Ελληνικής Αρχιτεκτονικής*, έκδ. ΥΠΠΕ, Αθήνα 1981, εικ. 271

Διαφάνεια 22

- Ελένη Τρεμπέλα, *Το λαϊκό Καρπάθικο σπίτι*, *Επιστ. Επετηρ. Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ*, παράρτ. τόμου Δ', Θεσ/νίκη 1970, σελ.5

Διαφάνεια 23

- Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ.115
- Δ.Β. Βασιλειάδης, «Αγροτικά χτίσματα από τη Νίσυρο», *Λαογραφία*, ΚΔ' (1966), 350

Διαφάνεια 24

- Γ. Βαρβέρης, «Σπίτια της Σαντορίνης», *Το Ελληνικό λαϊκό σπίτι. Φροντιστηριακά εργασία*, εκδ. ΕΜΠ, Αθήνα 1960, 56

Διαφάνεια 25

- προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 26

- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.3, εκδ. Μέλισσα, προσωπικό αρχείο Αθήνα, σελ.162

Διαφάνεια 27

- Γ.Χ. Παπαχαράλαμπος, *Η κυπριακή οικία*, Λευκωσία 1968, Χχβ

Διαφάνεια 28

- Κ.Σ. Παπαϊωάννου-Αικ. Δημητσάντου Κρεμέζη-Μ. Φινέ, *Το παραδοσιακό σπίτι στο Αιγαίο*, Ίδρυμα Παν. & Έφης Μιχελή, Αθήνα 2001, Β23

Διαφάνεια 29

- προσωπικό αρχείο

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 30

- <http://www.mapatia.com/contents.php?idProv=1&idCont=7432804&h=28f9>
- Αικ. Δημητσάντου-Κρεμέζη, *Τα Καμαρόσπιτα της Αττικής*, Αθήνα 1986, σελ. 189

Διαφάνεια 31

- Ελ. Γαβρά, *Αγροτικός χώρος και κατοικία στον Πόντο από τον 19ο έως τις αρχές του 20ού αι.*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσ/νίκη 1999, VI, 3A
- http://www.epm.gr/w2_12_01_files/image007.jpg
copyright

Διαφάνεια 32

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 79
- http://laddish.net/events/2008/0510.greece/photos_web/patmos/html_pages/2008_0520_15.49c.%20Patmos%20castle%20is%20the%20monostary%20of%20St.%20John,%20it%20sits%20at%20the%20highest%20point%20on%20a%20hill%20overlooking%20the%20town%20of%20Chora%20and%20the%20main%20harbor.shtml?type=next

Διαφάνεια 33

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 74, 75

Διαφάνεια 34

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 147-149

Διαφάνεια 35

- προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 36

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 222, 223

Διαφάνεια 37

- <http://www.tilestwra.com/wp-content/uploads/2015/05/Chorio-photos-Simi-island-Greece38.jpg>

Διαφάνεια 38

- προσωπικό αρχείο

Πηγές εικόνων

- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ermouropoli,_Syros_island,_Greece.jpg

CC-BY-SA

Διαφάνεια 39

- [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Klima,_Milos_\(4680419694\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Klima,_Milos_(4680419694).jpg)

CC-BY-SA

Διαφάνεια 40, 41

- προσωπικό αρχείο
- Διαφάνεια 42
- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 160

Διαφάνεια 43

- Δ. Βασιλειάδης, «Η λαϊκή αρχιτεκτονική της Αίγινας», ανάτυπο από *Λαογραφία*, 26 (1957), σελ. 159, εικ. 77
- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.2, εκδ. Μέλισσα, προσωπικό αρχείο Αθήνα, σελ.263

Διαφάνεια 44

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 70

Διαφάνεια 45

- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Naxos_mEtatum.JPG

Διαφάνεια 46

- προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 47

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 92

Διαφάνεια 48

- *Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.8, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα, σελ.22, 23

Διαφάνεια 49

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύφος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 118

Πηγές εικόνων

- *Ανθολογία Ελληνικής Αρχιτεκτονικής*, έκδ. ΥΠΠΕ, Αθήνα 1981, εικ. 247

Διαφάνεια 50

- Δ. Βασιλειάδης, *Οδοιπορία στις μορφές και το ύψος του ελληνικού χώρου*, Εστία, Αθήνα 1979 (γ' έκδ.), σελ. 118
- 47 D.S. Robertson, *Greek & Roman architecture*, Cambridge University Press 1969

Διαφάνεια 51

- Δ. Βασιλειάδης, *Το Κρητικό σπίτι*, Εστία, Αθήνα 1976, σελ. 80

Διαφάνεια 52

- Μαρία Ζαγορησίου, *Λαϊκή αρχιτεκτονική της Κρήτης*, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 1996, 94
- *Ανθολογία Ελληνικής Αρχιτεκτονικής*, έκδ. ΥΠΠΕ, Αθήνα 1981, σελ. 257

Διαφάνεια 53

- Δ. Βασιλειάδης, «Η λαϊκή αρχιτεκτονική της Αίγινας», ανάτυπο από *Λαογραφία*, 26 (1957), σελ. 50.26

- Γ.Χ. Παπαχαραλάμπους, *Η κυπριακή οικία*, Λευκωσία 1968, pl. III

Διαφάνεια 54, 55

- Προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 56

- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.2, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα. σελ. 29
- Γ.Χ. Παπαχαραλάμπους, *Η κυπριακή οικία*, Λευκωσία 1968, pl. XVIII

Διαφάνεια 57

- Γ.Χ. Παπαχαραλάμπους, *Η κυπριακή οικία*, Λευκωσία 1968, pl. XX
- Γ. Μέγας, «Η λαϊκή κατοικία της Δωδεκανήσου», *Η Δωδεκάνησος*, Β': *Το οικιστικό και πλαστικό πρόβλημα* [=Εκδόσεις Υπουργείου Ανοικοδομήσεως αρ. 22], Αθήναι 1949, σελ.221

Διαφάνεια 58

- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.3, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα. σελ. 254

Πηγές εικόνων

- Γ. Μέγας, «Η λαϊκή κατοικία της Δωδεκανήσου», *Η Δωδεκάνησος, Β': Το οικιστικό και πλαστικό πρόβλημα* [=Εκδόσεις Υπουργείου Ανοικοδομήσεως αρ. 22], Αθήνα 1949, σελ.245

Διαφάνεια 59

- Αικ. Δημητσάντου-Κρεμέζη, *Τα Καμαρόσπιτα της Αττικής*, Αθήνα 1986, σελ.84

Διαφάνεια 60

- Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.3, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα. σελ. 263
- Αικ. Δημητσάντου-Κρεμέζη, *Τα Καμαρόσπιτα της Αττικής*, Αθήνα 1986, σελ.77

Διαφάνεια 61

- Δ. Βασιλειάδης, *Το Κρητικό σπίτι*, Εστία, Αθήνα 1976 , σελ.186

Διαφάνεια 62

- Προσωπικό αρχείο
- Δ. Βασιλειάδης, *Το Κρητικό σπίτι*, Εστία, Αθήνα 1976 , σελ.49

Διαφάνεια 63

- Προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 64

- Κ.Σ. Παπαϊωάννου-Αικ. Δημητσάντου Κρεμέζη-Μ. Φινέ, *Το παραδοσιακό σπίτι στο Αιγαίο*, Ίδρυμα Παν. & Έφης Μιχελή, Αθήνα 2001, pl. Β24

Διαφάνεια 65

- Αικ. Δημητσάντου-Κρεμέζη, *Τα Καμαρόσπιτα της Αττικής*, Αθήνα 1986, σελ.166.167
- Γ.Χ. Παπαχαλαράμπους, *Η κυπριακή οικία*, Λευκωσία 1968, pl. XXX

Διαφάνεια 66

- Ελένη Τρεμπέλα, *Το λαϊκό Καρπάθικο σπίτι*, *Επιστ. Επετηρ. Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ*, παράρτ. τόμου Δ', Θεσ/νίκη 1970, σελ. 17
- Προσωπικό αρχείο

Διαφάνεια 67

- Δ. Βασιλειάδης, «Η λαϊκή αρχιτεκτονική της Αίγινας», ανάπτυπο από *Λαογραφία*, 26 (1957), σελ. 55.31

Πηγές εικόνων

- *Ανθολογία Ελληνικής Αρχιτεκτονικής*, έκδ. ΥΠΠΕ, Αθήνα 1981, σελ.261

Διαφάνεια 68

- Προσωπικό αρχείο
- <http://europreupclose.com/wp-content/uploads/2013/09/DSC01616.jpg?deeba8>

Διαφάνεια 69

- Προσωπικό αρχείο
- Δ. Βασιλειάδης, *Το Κρητικό σπίτι*, Εστία, Αθήνα 1976 , σελ.135

Διαφάνεια 70

- Δ. Βασιλειάδης, *Το Κρητικό σπίτι*, Εστία, Αθήνα 1976 , σελ.134, 196
- *Ανθολογία Ελληνικής Αρχιτεκτονικής*, έκδ. ΥΠΠΕ, Αθήνα 1981, σελ.248

Διαφάνεια 71

- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.2, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα. σελ. 271, 130, 209, 231

Διαφάνεια 72

- Δ. Βασιλειάδης, *Το Κρητικό σπίτι*, Εστία, Αθήνα 1976, σελ. 192
- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.2, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα. σελ. 146

Διαφάνεια 73

- Ελένη Τρεμπέλα, *Το λαϊκό Καρπάθικο σπίτι*, *Επιστ. Επετηρ. Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ*, παράρτ. τόμου Δ', Θεσ/νίκη 1970, σελ. 17

Διαφάνεια 74

- *Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική*, τ.2, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα. σελ. 73, 229

Διαφάνεια 75

- <http://www.diakopes.gr/the-experts-way-blog/article/?aid=208834>

Τέλος

Επεξεργασία: Τάσιου Στεφανία
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

